

VEZETŐK LAPJA

A MAGYAR CSERKÉSZVEZETŐK ÉS SZÜLŐK FÉLÉVI ÉRTESÍTŐJE

A TARTALOMBÓL

A JAMBOREE

ÉLETES SZÁMOK

MEGNYÍLT SZEMEK

"TARTSATOK VELÜNK"

ISTEN ÖREG BOJTÁRA

Gyökössy Endre (1913-1997)

SEGÍTSÉG A SEGÍTŐKNEK

LEÁNYCSERKÉSZKÖNYV II

HONLAPUNK AZ INTERNETEN

AZ ELSŐ MAGYAR CSERKÉSZ

NYÁRI ÉLMÉNYEM AUSZTRIÁBAN

A CSAPATÚJSÁG SZERKESZTÉSE

CSERKÉSZEK ÉS A LELKIPÁSZTOROK

TAMAGOCSI

A "Halálosan Komoly" Játékszer

MIT CSINÁLJUNK A "FIATAL ÖREGEKKEL"?

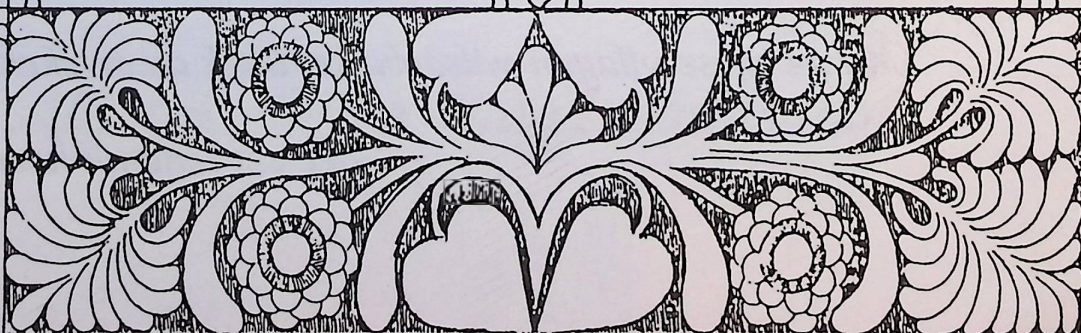
HOGYAN TARTSUK MEG A SEGÍTŐTÁRSAKAT?

HAZAMENTEK: Benedek László, Horváth Benedek OPraem,
Teszár József

1998

87.SZÁM

Emlékezés Králik Lászlóra, az első magyar cserkésze

A cserkészmozgalom alapjait lefektető könyv, B-i P-i "Scouting for Boys" 80 évvel ezelőtt jelent meg. Cikkünkben megemlékezünk Králik László piarista tanárról, aki elsőként ismertette a könyvet Magyarországon. (Szerk.)

Lord Robert Baden-Powell 1908-ban írta meg a cserkészetről szóló könyvét "SCOUTING FOR BOYS" címmel. Ez lett a világ cserkészetének vezérfonala.

Ezt a könyvet és ezen keresztül a cserkészetet már két év múlva megismerhették Magyarországon KRÁLIK LÁSZLÓ piarista tanár a "Kegyes-tanítórend vezetése alatt álló Nagybecskereki Községi Főgimnázium" 1909/1910. évi értesítőjében, ahol 132 oldalon ismerteti és értelmezi az abban leírtakat. Főleg a pedagógusok, de más ifjúsági vezetők is felfigyeltek a cserkészetre és azon nyomban megkezdődött a szervezkedés

1913. december 28-án a Magyar Cserkészszövetség megalakulásának első évfordulóján tartott ünnepi összejövetel alkalmából a résztvevők levelet küldtek KRÁLIK tanár úrnak:

"Mélyen Tisztelt Tanár úr! Cserkész Testvér!

A magyar Cserkész mozgalom első éves születésnapját jöttünk össze ünnepelni tisztak és őrsvezetők azon csapatokból, amelyek az egész első év során azt a szellemet akarták diadalra vinni, amely Baden-Powell generális könyvével, a "Scouting for Boys"-al jutott el hozzánk.

Csak a hála és igaz cserkész érzés indított arra, hogy e gyülekezetünkben üdvözljük azt, aki nekünk generálisunk eszméit először adta magyar nyelven, aki cserkész volt már akkor is, amikor itt még nem volt cserkészmozgalom és aki akkor, amikor mi cserkész munkát akartunk kezdeni a elsőként jött segítségünkre a "Scouting for Boys"-nak iskolájuk értesítőjében megjelent fordításával."

Az 54 aláírás közül néhány: Papp Gyula BRIE főparancsnok, főtitkár; Éry Emil és Borsiczky Sándor a BRIE tisztjei; Erős Gusztáv a BIK vezetőtiszte; Farkas János az evangélikus egyház vezetőtiszte, Fejes Sándor az ORE I. tisztje és sokan mások.

A jelen ünnepi alkalomból még szeretnék idézni Perlaky Mária: "Pár szó Králik László tanárról, a cserkészzet magyarországi eszmei megindítójáról, az első cserkésze" című megemlékezéséből:

"Le kell vennünk a múltak polcáról az emlékezést, le kell ráznunk a feledés porát, ki kell ásnunk a régi emlékeket és hálás, meleg szívvel kell köszönetet mondani annak, aki első lelkes harcosa volt ennek a hasznos, egészséges, emberi tömörülésnek.

Králik László! tanuljuk meg ezt a nevet, vigyük át a köztudatba és adjuk meg neki azt az elismerést, amely egy ilyen nagy jelentőségű mozgalom megindítójának, előharcosának méltán kijár."

Králik László tanár úr 1939. július 17-én halt meg. Sírja a budapesti Farkasréti temető 3/1 parcellájában van. Ha arra jártok, tegyetek egy szál virágot, vagy egy csokor árvalányhaját az "első magyar cserkész" síremlékére.

(Elmondta Bokody József a Cserkészgyűjtemény vezetője a Magyar Cserkészszövetség megalakulásának 85. és az újraindulás 10. évfordulóján, Budapesten megtartott díszközgyűlésén.)

Ma az egész világon válságba kerültek az értékek.

Te ezt tétlenül nézed?

ISTEN ÖREG BOJTÁRA

Gyökössy Endre (1913-1997)

(Lapunkban többször közöltük Bandi bácsi írásait. Hálát adunk az Úristennek, hogy nekünk adta őt és útmutatása jobb útra térített bennünket. Búcsúzunk tőle, de nem felejtjük el. Szerk.)

Akik nem ismerték személyesen hanem csak hallottak róla azok is szinte kivétel nélkül Bandi bácsiként emlegették. Egyik utolsó könyvének címe is ez: *Bandi bácsi a szeretetről*. Ebben az írásában történeteket, gondolatokat jegyez le arról, ami - Krisztus-hite mellett - egész életének fő hajtóereje volt. Hiszen a felelős szeretet indította el fiatal lelkészként a lélektan felé: *"Riadtan tapasztaltam, hogy bár ismerem az Ó- és Újtestamentum emberét de fogalmam sincs, ki az a palotai srác, akit nekem hittanra kell tanítanom. Nem találtam meg a kapcsolópontot a modern ember és a között a tárgy között, amelyet nekem tanítanom kellett. Azt mondhatnám: ijedtemben lettem pszichológus, mivel nagyon komolyan szerettem volna választott feladataimat végezni."* E lelkülettel végzett lelkipásztori szolgálata vezette el az egyszemélyes lelkigondozás munkájához, melyet ő az Apostolok Cselekedetei története alapján Fülöpszolgálatnak nevezett. Ebben Fülöp a Szentlélek indítására több száz kilométert gyalogol, hogy az élete megoldását, értelmét kutató etióp udvari ember segítségére lehessen. *"Életem mélypontján (1952-ben nagyon súlyos műtéten estem át), betegágyamon olvasva a Bibliát, az említett rész annyira megrendített, hogy elhatároztam, hátralévő életemet erre az egyszemélyes szolgálatra szánom."*

Gyökössy Endre könyvei - melyek közül a legismertebb a nyolc kiadást megért *Magunkról magunknak* című - közvetlen témájuk mellett vagy azon keresztül erre a szolgálatra buzdítják, oktatják a szerzőjük szavai befogadására nyitott embereket, akiket valóban akár "csak" egy ember mellé rendelt az Úr. A Lélek által gyógyító, parakletikus lelkigondozásra készített fel orvosokat, lelkészeket, pszichológusokat, hogy legyenek olyanok, akik tovább végzik az ő munkáját.

Tanítványai, hallgatói között katolikusok, protestánsok egyaránt voltak, mivel - ahogyan maga mondta - ". . . a tárgyamnak - hála Istennek - nincs felekezete." Az ökumenikus szemlélet egész életét végigkísérte. Ennek érdekes megnyilvánulása, hogy művei nagy részét az utóbbi években katolikus kiadók jelentették meg.

Élete végéig folytatott szolgálatának fő részét a házasság- és családterápia jelentette, de aijtája nyitva állt minden, problémájával nála kopogtató ember előtt. Nagyon sokan vannak, akiket dolgozószobájába foteljében ülve figyelmesen meghallgatott. *Dietrich Bonhoeffer, a mártírhálált halt evangélikus lelkész mondta egy alkalommal: "A legtöbb, amit egy testvérnek adhatunk - a meghallgatás."* Ennek művészetét gyakorolta, élte elénk Gyökössy Endre egy olyan világban, ahol ez ritka kincs, mert inkább beszélünk, mint hallgatunk, s úgy élünk, mintha "egy fülünk lenne és két szánk".

Gyakran szólt a "négydimenziós emberről", a homo christianusról, aki Isten előtt megnyílván Krisztus-hordozóvá válik, élete új távlatokat kap. Számára e világ a jövődőnek előképe, s az ő feladata, hogy modellt mutasson a keresőknek, amelyre tekintve érezhetik: "hát igen, valahogy így kellene élnünk." S szólt arról is, hogy e modellt mutassa, s "csak akkor beszéljen, ha kérdezik, de úgy éljen, hogy kérdezzék". Ő így élt.

Bandi bácsi váratlanul halt meg. Ez volt a kívánsága. Remélte, hogy Gazdája nem hagyja soká szenvedni. Az elvégzett munka békés derűjével Isten öreg bojtára hazatért. Nyugodjék békében.

(Szigeti László - TÁVLATOK)

Álljatok ellen a világ csábításának!

Bartimeus: Megnyílt Szemek

Mk. 10:46-52

Gyökösy Endre írása

Jézus Jerikó felé közeledik. Örvendező tömeg követi most is - a királyt. A várva várt Messiást, aki most vonul a főváros felé - átvenni a "hatalmat". Velük együtt. Mert ők is ott lesznek! És részt kérnek belőle. Csak Jézus tudja, hogy mit vesz át Jeruzsálemben, hogy abból nem kér majd senki részt.

Bartimeus Jerikóban az út menti árok partján ül. Hallja, hogy Jézus arra jár. Most kezdődik az *alkalom* - , Isten üdv történetéből kisarjadt és abba biztosan beleillő: kairos, idő. Az egyetlen alkalom, olykor az utolsó lehetőség.

Az Isten által számunkra készített alkalomnak (kairosnak) még van egy sajátos tulajdonsága, azonkívül, hogy elillan. Az, hogy Isten mindenkinek szíve vágya, állapota szerint adja. Aki jóra vágyik, annak jót készít. Aki gonosz állapotban gonoszra vágyik, annak gonoszra ad jó alkalmat. Júdás is jó alkalmat "eü-kairost" keresett, hogy elárulja Jézust - és megkapta.

Bartimeus a koldus sorsából és vakságából kívánczik ki - az alkalom már közeledik. Már Jerikóba érkezett Jézus, tanítványai és a sokaság. Bartimeus még vak. De szüntelenül remeg benne a vágy: kifelé ebből. Bartimeus tudta, hogy vak és koldus. A történet folytatása azt is mutatja, hogy nemcsak tudta, hogy vak és koldus, de kivágyott vakságából és koldusságából. Régi életéből.

Isten mindenkinek vágyai és szíve állapota szerint készíti az alkalmat. Nos van-e bennünk vágy - kifelé régi életünkben. Vagy úgy megszoktuk már mint púpos ember a púpját.

Bartimeus kivágyott belőle. S mert kivágyott - kifelé figyelt. Túlfigyelt percnyi életén. Figyelt, mert a jövő-menőktől már hallott róla. Mindenki csak arra tud figyelni, ami érdekli őt. Bartimeus vágyakozott kifelé a vakságból, régi életéből - ezért figyelt. Túlfigyelt az alamizsnán és az embereken. Túl önmagán is. Háttha arra jár, arra jön, aki után vágyik.

Jézus ki akar hívni vak koldus sorsunkból. Mi mit akarunk? Vágyunk-e legalább a találkozás után? Ezt az mutatja meg, hogy mennyire figyelünk oda, mennyi időt töltünk Jézussal.

Aki arra kíváncsi, hogyan is áll a szerelmével, annak meg kell kérdeznie, hogyan is áll a rászánt idővel. Ha szívesen vagy társaddal, akkor igazi a kapcsolat, ha mindenfélét kitalálsz, csak hogy ne kelljen vele lenned, akkor jobb minél előbb befejezned, hiszen haldoklik a kapcsolat. Mindenféle válasz azt jelenti, hogy a szerelem megbukott az idő vizsgáján. - A szerelem: befogadás. Befogadjuk a Másikat, de nem vendégként, nem egy napra, nem néhány hétre, hónapra vagy évre, hanem befogadjuk őt az életünkbe.

Bartimeus élete minden szomszágával vágyott arra, hogy találkozzék Jézussal. A feszülten figyelő várakozás szinte beszívja azt, ami után vágyik.

Bartimeusnak nem jobb élet kell, hanem más élet. Nem többre, hanem MÁSRA van szükségünk. Mintha ismeretlen erő hajtáná, föl pattan. Nem ismer saját hangjára, úgy kiált, kiáltozik. Hangja végigharsan Jerikó pálmái között, talán még a falak is megremegek tőle, mint egykor Józsué kürtjétől: - Dávid Fia, Jézus, könyörülj rajtam!

Ezt kiáltotta Bartimeus! Nem is kiáltotta, hanem a pontos fordítás szerint kiáltozta! Jól értsük: kiáltozta, nem nyöszörögte. Mert nyöszörögni olykor nyöszörögünk mi is. De jó volna Istenem, ha meg lehetne szabadulni, de nem lehet.... Bartimeus hitte, hogy lehet. S ebben a hitben van a "hangkülönbség". Ez a titka annak, hogy Bartimeus nem nyöszörög, hanem kiáltozik. Hitte, hogy lehet, ki lehet menekülni a börtönből. A régi életből. Hitte, hogy van Valaki, Aki nagyobb és erősebb a lehetetlennél s a Nagy Börtönömél: Dávid Fia, Jézus.

Hisszük-e azt amit "hiszünk"? Hisszük-e, hogy Aki most jelen van, valóban az, Akinek mondogatjuk, Akinek énekeljük, sőt akit vallottunk, ha éppen kérdeztek felőle.

Kiáltozzunk úgy, olyan hittel, mint Bartimeus. A mélyből, az árokpartról, kolduséletünkben. Az ő kiáltását jelző görög szó pedig azt jelenti, hollók káromgása, a fuldokló kiáltása, artikulálatlan kiáltozás. Valahogy mi is így kiáltozzunk, szinte artikulálatlanul, káromgva és fuldokolva régi életünkben: Dávid Fia, Jézus, könyörülj rajtam!

"Többen is rászóltak, hogy hallgasson."

Kik? Jézus ellenségei és barátai.

De ő, Bartimeus, a vízbe fülök módjára annál jobban kiáltozott: Dávid Fia, Jézus, könyörülj rajtam! A csoda itt kezdődik azáltal, hogy Bartimeus annál jobban kiáltozik, mert itt robban ki megtartó hite és ezért kiáltozza túl Jézus ellenségeinek táborát és a követők pisszegését. Mi lesz a csoda kezdete a mi életünkben....?

Isten egyszülött Fia megáll a Jerikói úton, éppen úgy, mint a példázatban az irgalmas szamaritánus - megáll, hogy segítsen. Mert ő nemcsak beszél, hanem cselekszik is. Dávidnak Fia, a Messiás, megáll a kereszt felé vezető úton, bár látja a körülötte tolongó ellenségei arcán és a hatalom után sóvárgók szemében: mi vár rá.

Jézus Krisztus megáll, pedig a világmindenség legnagyobb feladatát végzi. Ember milliók bűnét kell elintéznie, föloldania s ezen az úton szenvedés, leköpetés, arcul verés, ezer megaláztatás s mindezeket túl a kereszt vár rá, a sziklasír Arimáthiai kertjében, a pokolra való alászállás, és mégis megáll. Megáll, mert egy vak koldus hívja.

Lehetséges az - kérdezte egy okoskodó férfi, - hogy a világmindenség Ura észreveszi a hangyát is? Lehetséges, hogy velem valami történhet?

Riadozunk és hitetlenkedünk. Bartimeus kiáltott és Jézus megállt, pedig csak egy útszéli vak koldus hívja. Igen lehetséges! Mert Jézus nem olyan mint mi, akinek szája tele van az ember megbecsüléséről szóló szép szavakkal, de azonnal töméntelen dolgunk akad, ha meg kellene állnunk, egy másik emberért, akinek ránk van szüksége. Rohan az élet, rohanni kell nekünk is.

Jézus számára minden Bartimeus féle - kincs. Érző, dobogó, vágyó emberi élet, mert ő többre becsül bennünket, mint mi önmagunkat és egymást. Ő az, Aki "Megrepedt nádszálat nem tör el és füstölő mécsest nem olt ki." (Mt., 12:20/a).

Jézus megállt és azt mondta: "Hívjátok ide!" - Hívja a vak koldust koldusvackából, ahonnan kivágyott, de ahonnan mégis nehéz mozdulni, míg nem hívja Jézus - emberek által hívja.

"Az pedig ledobta felsőruháját, felugrott és odament Jézushoz."

Egy vak koldus ledobja egyetlen ruhadarabját, egyetlen földi kincsét, ami a keleti ember számára téli, nyári öltöny, éjjeli takaró, védelem a tűző nap és a hideg éjjel ellen. Ezt dobja le Bartimeus és szinte meztelenül, talán csak tenyérnyi ágyékkötővel, hogy semmi se akadályozza felugrását és odamenését, a vakok bizonytalan - biztos járásával odamegy Jézushoz. Félek, hogy mi még mindig, szorongva, némán, kiáltás nélkül ülnénk - "felsőruhánkba" gubancolódva.... De jó lenne, ha Bartimeus tudnánk lenni - fájdul belénk a vágyakozás.

Mi az akadály? Semmi. Csak egy valaki: mi magunk, mert mindig emberekre nézünk, a pisszegőkre.

Bartimeus tudta, hogyha ezt az alkalmat elmulasztja... menthetetlenül vak koldus marad és végül ott bukhat fel az árokszélen. Ezért nem törődik a pisszegőkkel. Jó- és rosszakarókkal. De nem törődik a felsőruhájával sem.

Ez Bartimeus titka. Nem törődik semmivel és senkivel, csak Jézussal mert hiszi, hogy az Aki hívja: a Messiás, Aki meggyógyíthatja vak és koldus életét. Tudja, hogy azon, ami miatt most elindul Jézus felé, Jézuson kívül nem segíthet senki.

Ha Jézusra nézünk, ha már halljuk hangját és hiszünk Benne mint Bartimeus, lehetetlen, hogy meg ne induljunk mi is. Ha Rá nézünk, szinte magától mállik le rólunk a felsőruhánk, a lehetetlen, a ránk szabott.... és odamehetünk Jézushoz... Aki ránk vár.

Bízunk! Ne féljünk! Hív minket! Ránk néz! Ő öröktől fogva lát. Nézzünk Rá még vak szemeinkkel, hogy megnyissa és örökké láthassuk őt. Ne várassuk a Mestert! Induljunk el most, imádkozva...

Jézus megkérdezte tőle: "Mit kívánsz, mit tegyek veled?" A vak ezt mondta: "Mester, azt, hogy lássak!"

Így csak az kérdez, akinek hatalma van. Így csak az válaszol, akinek hite van.

Jézus kérdez minket is. Nem volna jó választ adni?

Jézus ekkor így szólt hozzá: "Menj el, hited meggyógyított téged!" Az pedig nyomban látni kezdett...és követte őt az úton. Az Életet követte... Nem ment el, követte Jézust!

A JAMBOREE

Minden negyedik évben van a cserkészek világtalálkozója, a Jamboree. Amint mindannyian tudjuk 1933-ban, a 4. Világjamboree-t hazánkban, Gödöllőn tartották. Idén esedékes a 19. Világjamboree, Chilében december végén. Az itt közölt Jamboree cikket Farkas Tamás st. írta. Tamás lesz a 19. Jamboree magyar kontingens parancsnoka. Magyar cserkészletünk történelmi eseménye lesz ez, minthogy a kontingens 40 valahány tagját két csoport fogja kitenni. Két ős, egy fiú és egy lány, az Anyaországból jön. A másik két ős a KMCsSz-ből, Argentína, Brazília és Venezuela körzetéből lesz verbuválva. Megsúgom már most, hogy a 20. Világjamboree Thaiföldön lesz. A következő kontingens is talán ilyen összetételű lehet majd? L.L.I.

A Jamboree cserkész világtalálkozó nekünk, cserkészeknek valami olyasféle nagy esemény, mint az olimpia. Négyévenként rendezik meg, mindig más országban, de az egész világ jelen van ott, az egyes országok pedig versengenek a rendezés jogáért. Minden "versenyző" szeretne eljutni egyszer oda, de csak keveseknek lehet része benne.

S ha már az olimpiához hasonlítottuk, megjegyezhetjük: Nagy-Britannia háromszor annyi embert küld a következő Jamboree-ra Chilébe, mint amennyit a legutóbbi olimpiára Atlantába. A látogatókat nem számítva 25-30 ezer ifjú cserkész gyűlik össze ilyenkor a világ minden tájáról, mindenhonnan, ahol csak van cserkészlet - azaz a világ csaknem minden országából. A cserkészlet ugyanis a világ legnagyobb ifjúsági mozgalmá: 24 milliónál több tagot számlál.

A Jamboree egy afrikai nyelv szava. A cserkészlet megalapítója, Robert Baden-Powell nevezte el így az általa kezdeményezett nagy találkozót, melyet első ízben 1920-ban rendeztek meg Londonban - az első világháború után. A célja volt ennek összehozni a különböző népek fiait, elkerülni egy hasonló, szörnyű háborút. Ezt a gondolatot őrzik a következő Jamboree-k is. Sajátos dolog, hogy Bi-Pi-t (mert a cserkészek csak így becézik az alapítót), az egykori katonatisztet, a búr háborúk Brit Birodalom-szerte ünnepezték hőst - aki a Jamboree-k során kapta meg a "Békeharsonás" nevet is - 1938-ban a Béke Nobel-díjra is felterjesztik. Ennek odaítélésére azonban már nem kerül sor, elmossa az újabb világháború.

Bi-Pi még 1941-ben meghal. Évekig dúl a háború, de utána, 1947-ben újra megrendezik a Jamboree-t, elnevezése szerint is "A Béke Jamboree-ját". A jamboree-eszme azóta is töretlenül él. Legutóbb 1991-ben Koreában (már tudniillik Dél-Koreában, hiszen Észak-Koreában nem működik - nem működhet cserkészlet) és 1995-ben Hollandiában volt a Jamboree, a legközelebbit pedig 98/99 fordulóján - a déli félteke nyarán - rendezik meg Chilében.

Mi a Jamboree-k, a jamboree-eszme lényege?

Legelőször is: a Jamboree egy életre szóló élmény. A szó magyar megfelelője, a "cserkész világtalálkozó" elnevezés tulajdonképpen mindent magába foglal, amittől azzá lehet.

Dobszóra tanulni afrikai harci táncot, pápuával aludni egy sátorban, mexikóiakkal fiestázni - ezek a Jamboree kis eseményei. A Jamboree-n az első fontos dolog a találkozás, a megismerés: mindenféle bőrszínű, nyelvű, vallású, szokású, kultúrájú fiatal gyűlik itt össze. Mind együvé tartoznak: "Many lands, one World" ("Sok ország - egyetlen Világ") - ahogy az 1991-es Jamboree jelmondata is hangoztatta. Együvé tartoznak és egyenértékűek: "All different, all equal" ("Mind különböző - mind egyenrangú"; Magyarországon így fordították: "Te is más vagy - te sem vagy más") - ahogyan azt a hollandiai Jamboree-n is sokfelé olvashattuk. A Jamboree-n ez nem csupán szép jelszó, hanem maga az átélhető valóság. Én a kezemben viszem a csomagom, az afrikai lány a fején... A Jamboree résztvevője megtapasztalja a sokszínűségben ott rejlő szépséget, értéket.

A megismerés, a megtapasztalás után könnyebben elfogadja, meg is érti. Ez nemcsak a különböző népcsoportok, vallások, kultúrák közt fontos, de az egyes társadalmi csoportokon belül is. Aki például beleül a tolókocsik egyikébe, amelyek arra szolgálnak, hogy valaki beleüljön és eltöltsön benne csak egy órát az életéből, az át fogja érezni azok sorsát, akik egész életükben hozzá vannak kötve. Amelyik magyarnak a szomszéd táborhelyen lévő mongol büszkén ad emlékebe egy jelvényt, amin Dzsingisz kán látható, az megért valamit abból, amit egyébként nemigen lehet megértetni egy gyerekkel - sőt, sokszor a felnőttekkel sem. (A mongolokkal egyébként nem volt nehéz összebarátkozni a legutóbbi Jamboree-n, mert a Jamboree-földrajz

szerint Magyarország Észtországgal, Mexikóval és Mongóliával határos. Ilyesmi szinte csak a János vitézben fordul elő.)

Ha pedig megérti, értékelni is tudni fogja: megtanulja megbecsülni azt, és meg is barátkozik vele. A szervezők igyekeznek is e lehetőségeket a lehető legjobban felhasználni, de folyik ez persze nélkülük is... Így építik a cserkészzet és a Jamboree-k az országok, népek közti és az egyes társadalmakon belüli békét. A most következő, chilei Jamboree-nak sem véletlenül ez a jelszava: "Building peace together" - "Együtt építeni a békét". Erről szól a Jamboree indulója is, amit majd 25-30 ezer, a Föld legkülönbözőbb részeiből érkező fiatal fog együtt énekelni.

A világ, a társadalmak, emberi életünk sokféle problémájával is szembesít a Jamboree - amit fontos, hogy a világ minden tájáról érkező cserkészek átérezzenek, hogy majd tegyenek is ellene. A mit, miért, és a hogyan megválaszolására egyaránt rá kell nevelni a fiatalokat.

A Jamboree-kon felépített ún. Global Development Village (A világ fejlődésének faluja) ennek elsődleges terepe. Öt nagy területe van: természet- és környezetvédelem, egészség, nevelés, emberi jogok és utazás a világ körül. A tábor alatt mindenkinek el kell ide jönnie egyszer, aki a Jamboree programjának teljesítését jelző, cserkészingre varrható World Friendship Award Badge-et (Világbarátság jelvényt) meg akarja szerezni. Márpedig ki ne szeretné? Az említett öt nagy területen belül sokféle alprogramból lehet választani, amelyek során felhívják a résztvevők figyelmét ezekre a problémákra, és olyan utakat - módokat is mutatnak nekik, amelyekeken mi is tudunk tenni valamit a megoldás vagy az orvoslás érdekében. "Hagyjátok egy kicsit jobbnak ezt a világot magatok után, mint ahogyan azt ti kaptátok" - szökö az alapító, Bi-Pi utolsó üzenete a világ cserkészeihez. Így illik bele a chilei Jamboree programjába is az az egy nap, amit minden táborozó valamelyik közeli faluban fog eltölteni valamilyen, a helybeliekkel együtt végzett, a helyi közösség számára hasznos munkával.

Sokféle más, érdekes program van a Jamboree-kon, amikből a résztvevők válogathatnak. Ügyességet, belevalóságot és kalandvágyat igénylőek, a mozgás, a természet, a tradíciók, a technika iránti kíváncsiságot kielégítők; földön, égen, folyón és tengeren. Egyszerű szórakozásnál többre: cselekedve, szórakozva tanulásra vonzanak - mint minden igazi cserkészprogram. Csak amolyan "mezei" kirándulásból vagy tucatnyi különböző típusú közül lehet válogatni. Ezen a programokon a részvétel nyolcfős örsökben történik, amit az adott programra jelentkező cserkészek alakítanak meg úgy, hogy tagjai legalább négy különböző országból származóak legyenek. Bizonyos számú programon való részvétel a feltétele a Világbarátság Jelvény megszerzésének. Ilyen nemzetközi örsök állhatnak össze a nap folyamán bármikor, hogy ehhez egyéb feladatokat is teljesítsenek, így például: egymás nyelvén megtanulni néhány alapvető kifejezést, összeállítani egy nemzetközi étlapot, megtervezni a jövő cserkészegyenruháját vagy közösen eljátszani egy játékot.

Vannak persze kötetlenebb lehetőségek is, amelyek a Jamboree-n kóborló cserkészeknek szólnak. Ezek az ún. walk-in activity-k (gyere be és csináld - típusú tevékenységek), az afrikai amulett készítésétől az Interneten való kalandozásig felkínált programjaikkal. Sokféle kiállítás is látható a tábor területén, a menekültek helyzetével foglalkozóktól kezdve a világcserkésztezt bemutatókig. Vagy akár ott van néhány kosárpalánk, ahol össze lehet állni lejátszani egy meccset - akár egy világrangadót ...

A programokat is cserkészek működtetik (természetesen szintén mindenfajta fizetség nélkül, sőt, ugyanúgy fizetnek tábordíjat ökö is). Ökö a nemzetközi tábortörzs tagjai, ahová mi is küldünk tagokat. Ezt azért, hogy segítsük mi is a Jamboree működését, no meg azért is, hogy tanuljunk abból, ahogyan ezt a hatalmas, jól szervezett gépezetet működtetik. A programok megtervezésében és megvalósításában sokféle világszervezet is segíti a Cserkész Világszövetség és a latin-amerikai cserkészek munkáját. Az ENSZ különféle szervezetei mellett a Nemzetközi Vöröskereszt, az Amnesty International, a World Wildlife Fund, hogy csak néhány példát említsek a nagyobbak közül. Támogatóként még rengeteg szervezet és vállalat részese a Jamboree megvalósításának.

Valójában már említettem, de még egyszer visszatérnék arra, hogy a Jamboree a világ megismerésének a terepe.

Ott vannak elsősorban a nemzeti kiállítószátrak. Mi magyarok is mindig felállítjuk ezt, amelyben a magyar kultúrát, történelmet, a mai Magyarországot s persze a hazai cserkésztezt is bemutatjuk és képviseljük; itt kipróbálható a karikás ostor, és non-stop búvőskocka-verseny folyik, melynek minden nap végére meglesz az aznapi győztese. Kiállítószátrunk jellegzetessége - sőt, különlegessége -, hogy a belátogatókkal öt nagyon egyszerű, Magyarországra vonatkozó kérdésből álló, választásos rendszerű tesztet töltetünk ki; s a helyes megoldást a kontingens hivatalos pecsétjével igazoljuk. A válaszok persze könnyen megtalálhatók a kiállításon is, s többször is lehet próbálkozni. A legutóbbi Jamboree-n, Hollandiában a harmadik vendégkönyvünk is félig megtelt a látogatók aláírásaival, s Chilében is legalább ekkora érdeklődés várható. Magyarországon, Gödöllőn tartották ugyanis 1933-ban a 4. Világjamboree-t, s a világ cserkészei ezt nagyon jól tudják, s ezért is számon tartják a magyarokat - Chilében, és a 19. Világjamboree-n is. Érdekes lehet egy volt szocialista ország cserkészete is; a táborlakók és a tábor meg-látogatók nagyobb részét kitevő chileieknek pedig külön érdekes lehet majd a magyar kiállítás: Pablo Neruda, Chile Nobel-díjas írója évekig élt Magyarországon, s írt is egy könyvet "Kóstoljuk meg Magyarországot!" címmel. Erre is hangsúlyt fogunk fektetni...

Természetesen sok egyéb hely és alkalom is adódik a megismerkedésre és a bemutatkozásra. Találkoztam egyszer például egy koreával, aki megtudván, hogy magyar cserkész vagyok, lelkesen emlékezett vissza a magyar cserkészek néptáncbemutatójára, amit 5 évvel azelőtt látott a koreai Világjamboree-n. Néptáncal, magyar nappal és egyéb programokkal persze most is készülünk.

És az a sokféle személyes találkozás, ami a nemzetközi őrökben, egy nemzeti esten, egy ebédvendégség során, a kiállítószátróban, a tábor területén sétálás közben történik, adja meg a Jamboree élményét. Mert ezeken keresztül hat mindaz, amikről az eddigiekben beszéltem.

Rengeteg mindent ismerhetünk meg a világból egy Jamboree-n észrevétlenül is. Chilében sem csak Chiléről vagy Latin-Amerikáról, hiszen egy Jamboree-n az egész világ képviselteti és bemutatja magát. Az egyes országok, népek nevei se pusztán szavak lesznek, melyek esetleg némi iskolai ismeretanyagot címkéznek. Ha én például Liechtensteinről hallok, akkor legelőször is Barbara jut eszembe, egy kedves liechtensteini cserkészlány, és mellette azok a dolgok is, amiket ő mesélt a hazájáról; s ha pedig végre bemutatna a tévé egy filmet a nagyhercegségről, biztos, hogy meg akarnám nézni - mert már érdekel. Sok barátság is születik egy Jamboree-n, ami levelezés útján él tovább, s a távoli barátok szívesen meg is látogatják egymást, ha lehetséges.

Igy ismertetjük meg a világot mi is egy kicsit Magyarországgal. Amit pedig ott tanulunk: az ismereteket és a szemléletet, itthon is tovább adjuk. Egyrészt a cserkészeten belül, azoknak a fiataloknak, akiknek a nevelésében mi is részt vállaltunk, másrészt pedig a cserkészeten kívül is, saját környezetünkben. Ehhez ad tartalmat és módszereket is a Jamboree. Azt pedig a ma már öreg, egykori Jamboree-soktól is láthatjuk, hogy hatását tartóssá, valóban életre szólóvá teszi az az élmény, amit ott, a Jamboree-n kapunk.

Magyarok a Jamboree-kon

Amikor 1920 nyarán Londonban a legelső Jamboree-t megrendezték, a magyaroknak kisebb gondjuk is nagyobb volt annál, minthogy elmenjenek erre az eseményre. Azaz: az utazással járó költségeket nem engedhették volna meg magunknak.

De 4 év múlva Dániában, a második Jamboree-n már százfős küldöttség képviselhette a magyar cserkésztezt. A kezdet sem akármilyen: a tábor végigkísérő versenyeken a jelenlévő 34 nemzet fiai közül a magyar cserkészek a harmadik helyet érték el. Az eddig ismeretlen magyar cserkészek nem sokkal maradtak le Anglia, a cserkészet szülőhazája és Amerika mögött. A következő Jamboree-ra, Angliába már 850 magyar fiatal juthatott el.

A magyar cserkészlet külföldi sikereinek és népszerűségének legszebb bizonyítéka, hogy az 1933-ban tartandó 4. Világjamboree rendezési jogát nekünk ítélik - mellőzve egyelőre sok más országot. (Érdemes ezt összevetni az ország akkori diplomáciai helyzetével). A szervezési munkák irányítására a tábor leendő parancsnoka, Teleki Pál "Jamboree kormánybiztosi" rangot kap. A tábor szervezői - ahogyan az természetes a cserkészletben - feladataikat mindenféle ellenszolgáltatás nélkül végzik, sőt, még tábordíjukkal is hozzájárulnak a szükségletek fedezéséhez. A nagy gazdasági világválság idején Magyarország Jamboree-t szervez... A Jamboree után 42 ország 26 ezer cserkésze távozik kedves emlékekkel Gödöllőről: az egyik fele, a magyarok a Jamboree világbarátság eszméjét viszik magukkal, a külföldiek emellett a vendéglátó Magyarországot szeretik is.

A következő, hollandiai Jamboree után két évvel kitör a második világháború. Megszakad a Jamboree-k folyamatossága, de amint újra lehetővé válik, ismét sor kerül rá.

1947-ben Franciaország a házigazdája "A béke Jamboree-jának". Magyarország még korántsem heverte ki a háború pusztításait. A közeledő politikai fordulat már sejthető, a Cserkészszövetséget is átszerveztették már. Az ország gyenge, a meghatározó politika se rokonszenvez a cserkészlettel, és a Jamboree-val párhuzamosan zajlik majd Prágában a Világifjúsági Találkozó is, amely elérhetőség szempontjából is közelebb van, meg baloldali jellegű találkozóként politikailag is rokonszenvesebb. A Jamboree-t azonban még mindig tartják annyira fontosnak, hogy - állami támogatással, különvonattal utazva ki - kétszáz magyar vehet részt rajta (körülbelül annyi, mint ahányan a VIT-re utaznak). Így visszatekintve furcsa az, hogy a kiutazó magyar cserkész kontingens vezetőit Rákosi is fontosnak tartja fogadni, Párizsban pedig a Magyar Köztársaság nagykövete, Károlyi Mihály ad fogadást a tiszteletükre. Egy évre rá szüntetik meg a cserkészletet Magyarországon. . .

A következő évtizedekben az emigrációban működő magyar cserkészcsapatok tagjai képviselhetik csak a magyar cserkészletet, népet és kultúráját a Jamboree-kon, de nyilvánvaló, hogy csak töredékesen. Ezt a szerepet az anyaország majd a Magyar Cserkészszövetség újjáalakulása után veheti át.

1991-ben, immáron a 17. Világjamboree-n újra képviselve van Magyarország, 2 kis őrssel. A Jamboree 16 altábora közül a "Gödöllő" nevűben kapnak helyet. A világcserekészlet nem felejtette el, hogy 1933-ban Magyarországon, Gödöllőn volt a Világjamboree... 1995-ben, Hollandiában, a következő Jamboree-n 90 magyar cserkész vehetett részt.

Most újra azt szeretnénk, hogy a következő, 19. Világjamboree-n, a messzi Chilében 2 őrs - egy fiú és egy lány - képviselhesse Magyarországot. Ezen felül lennének azok a cserkészvezetők, akik a nemzetközi tábortörzsbe jelentkeztek, s akik a tábor életének és programjainak lebonyolításában vállalnak szerepet. Bár a korábbi támogatási lehetőségeink megszűntek, ezt a tervet reálisnak s talán szerénynek is tarthatjuk: Lengyelországból például száz fölötti létszámmal készülnek, Szlovéniából pedig háromszáznál is többen. Persze, ez a tervünk csak akkor valósulhat meg, ha találunk támogatókat, akik fontosnak tartják ezt az ügyet.

Külön örömeinkre szolgálhat, hogy a külföldi magyar cserkészek, akik az utóbbi Jamboree-kon már nem vettek részt - legfeljebb néhányuk, az adott ország kontingensének keretében -, most velünk együtt tervezik, hogy ők is két őrssel jönnek, s így külhoni és hazai magyarok együtt állítjuk fel a 19. Világjamboree Magyar Kontingensét.

Farkas Tamás

Szójátékok: agyrázkódás = elme rengés; arckrém = bájpástétom; biológus = rügyvéd; búskomor ló = pszichopata; cukrász = tortatanár; csinos barátnők = bájtársak; díszlövés = pompadurr; étvágytalanság = íziszony; fiatal betörő = korazülött; gubó = lárvaház; gyomorszáj = haskapu; hőember = télibáb; ideológiai továbbképzés = elvpötlék; indián időmérő = inkaóra; kicsi róka = apróka; kövér fóka = pufóka; letorkolt rágalmazó = intrikuss; liftjavítás = felvonókúra; lottójárvány = hátház; nagy pocak = hashalom; nagytakarítás = kozmetika; szabadtéri gimnasztika = kinntorna; udvarló = bókhaló; vaj = cipókrém. (összeállította: Erdődi Zsuzsanna)

A CSAPATÚJSÁG SZERKESZTÉSE

A sajtótermékek célja az eseményekről való híradás. Ám más szerepet is betölt. Az újságírás kitűnő képzés sok száz hivatásra, foglalkozásra, szenvedélyre, mindenütt, ahol megfigyelésre, elemzésre és kifejezésre van szükség.

A csapatújság, hírlap vagy csapatértésterítő főcélja a csapatról valamint a cserkészetről való híradás, tagjai és a szülők számára. Ebbe minden cserkész írhat cikkeket, leírásokat, fejtegetéseket, ahogyan ezt a *Cserkészélet Szabályai* is jelzik. Az ezzel járó munka a magyar nyelv írásbeli gyakorlására ad alkalmat és egyben dokumentálja a csapat környezetében történeteket, amely kedves emlék marad minden csapattag számára. Szerkesztése együttműködésre ad lehetőséget és egyben anyagforrás az évi jelentések megírásához ill. krónikájához.

Szerkesztése a ma már elterjedt elektronikus gépezettel, pontosabban szövegszerkesztővel - sokkal gyorsabban és könnyebben kivitelezhető, mint régebben. Esztétikailag is jobban mutat az írógépeléssel ellentétben. Erre a célra felhasználható az ú.n. *desktop publishing software*. A lapot oldalanként 2 vagy 3 oszlopban kategorizálva írjuk. Ehhez nyilván megfontolás és előkészület kell. Mint más dologban úgy a cserkészmunka ebben sem lehet silány!

A szerkesztőségben lehetőleg több személy tömörüljön. Vonjuk be ebbe a munkába az öregcserkészeket, írástudó fiatalabb cserkészeket, ha kell legalább alkalmilag. Ez a csapathoz való odatartozásuk érzését növeli. Közreműködésüket nem csak a többi csapattag, de a cserkészek szülei is értékelné fogják, mert látják a munka érzékelhető eredményeit. A csapatlap szerkesztése kitűnő feladatot nyújthat a gyakorlati vezetésből már kinőtteknek, egyben kreatív és élvezetes munkát nyújtva számukra. Egy Rover órs is elláthatja e munkát. Mindenki a csoportból kapjon feladatot.

Testvér csapatok közösen is adhatnak ki újságot vagy értesítőt. A Szövetség több körzetének és kerületének - még ha alkalmilag is - van lapja vagy értesítője. Kiadásuk a helyi adottságoktól és körülményektől függ.

A szerkesztés kapcsán felmerülő kérdések közé tartoznak az alábbiak. Ahol a helyi körülmények nem engedik a csapatújság megjelentetését ott csapatparancsnoki értesítő is megfelel. Viszont a szülőkkel lényeges az írásbeli kapcsolat fenntartása!

Miből álljon a csapatújság? A csapatújság főleg a csapat életéről hozzon híreket, írásokat, beszámolókat, eseményeket, rajzokkal, karikatúrákkal, néprajzi díszítésekkel, és ha lehet fényképekkel ellátva. Ezek élénkítik a lapot. Minden írást a 10 törvény szűrőjén keresztül tegyünk be a cserkészlet céljainak megfelelően, és annak eszközeit mindenkor figyelem előtt tartva. Csak pozitívat írjunk! A kefélenyomatot a főszerkesztő vagy más illetékes személy, esetleg a csapatparancsnok maga is nézze át és szükség esetén helyesbítse.

Mekkora legyen a terjedelme? Lehet 2,4,6, akár annál több oldal is. Általában a túl hosszú értesítőt kevesen olvassák el, s idő sincs nagyobb terjedelmű újság szerkesztésére. Az ívek mindkét oldalára írjunk. Az írás lényege nem annak hossza, hanem a tartalma.

Milyen legyen a nyomtatási formája? A legegyszerűbb a fénymásolási (xerox) módszer. Az ofszeteljárásos sokszorosítási módszer habár már nem korszerű, egyes helyeken még használatos modernebb eszközök híján, vagy mint olcsóbb eljárási mód. A költségek fedezésére magyar hirdetések is elfogadhatunk. Megkapó a színes papíron való nyomtatás. A betűk nagyságát és stílusát (*font*) ne változtassuk.

Miből álljon a fejléc? A fejléc tartalmazza a kiadvány dátumát, megjelenési időközét, évfolyamát és számát. A lapnak cserkész-jelleg nevét adjunk, a csapat monogramjával ellátva. A fejléccet legalább cserkész-liliom ékesítse.

Milyen gyakran és hol szerkesszük? Fontos a lap rendszeres kiadása. Megjelentetni lehet havonta, két-havonta, negyedévenként, esetleg félévenként. Némely csapat alkalmilag ad ki csapatújságot vagy értesítőt. Ha lehet, akkor a lapot ne a rendes cserkész-összejövetelek alatt

állítsuk össze hacsak nem része a cserkész-programnak, mint pl. Rover- vagy öregcserkész foglalkozás. Ez megint a körülményektől függ. Az előállítását lehet a cserkészotthonban, valakinek a lakásán, pincéjében, garázsában, egyéb tágasabb szobában, vagy teremben kivitelezni. Az is lehetséges, hogy egyes vezetők vagy szülők munkahelyén állítható elő, ahol a megfelelő felszerelés, pl. szövegszerkesztő áll rendelkezésre. Ehhez viszont az engedélykérés feltétlenül szükséges!

Mi legyen a lap összetétele? A cikkek, beszámolók legyenek rövidek, érdekesek, esetleg humorosak, amit a tagok szívesen olvasnak. Ismételve, a tartalom fontosabb mint a külső. A cikkek legyenek tárgyilagosak, cserkészszerűek, főleg a cserkészegységek szerepeltetésével. A vezércikket írja a szerkesztő, a csapatparancsnok vagy más köztisztviselőben álló személy. A híradási tárgykörökből íme néhány választék:

Mi újság az egyes őrsöknel, rajoknál, a csapatnál? Kinevezések, megbízatások;
Vezetői telefonszámok;
Csapaton belüli vagy azon kívüli szolgálatok elvégzése; szolgálati kiírás;
A csapatotthonnal kapcsolatos teendők, eredmények, változások. Próbázottak, kiscserkész ígéretet ill. cserkész-fogadalmat tettek és vezetői képesítést nyertek névsora;
Csapatnaplár, a cserkészek születés- és névnapja; szereplések, csapat jubileumok, évfordulók;
A csapatot érintő körzeti, kerületi, központi hírek;
Új csapattagok köszöntése;
Beszámolók kirándulásokról, táborokról, akadályversenyekről, lehetőleg térkép ábrákkal;
Őrsi ponteredmények, kitüntetések, cserkész sport-eredmények;
Hírek a helyi magyar iskoláról;

További témakörök:

Csapat hagyományok; elbeszélések;
Történelmi megemlékezések a csapat múltjáról;
Csapattagok személyes eredményei;
Arcképcsarnok - részletes beszámolók egyes tagokról, vezetőkről, volt csapattagokról;
A jövő tervei;
Könyvespolc - olvasható könyvek, a csapatkönyvtárba beszerzett új könyvek;
A csapat által megtanult új népdalok;
Cserkészkiállítás;
Levelesláda; tagdíjak;
Pályázatok, rejtvények;
Rovatok mint pl. kiscserkész, cserkész, rovercserkész, öregcserkész, regőscserkész vagy más meghatározás - a csapat összetételétől függően.
Szintén ide kerüljenek a csapat múltjáról szóló érdekes történetek, a csapat erkölcsi, anyagi és gyakorlati támogatóinak neve, és az irántuk való köszönet nyilvánítása.

Hogyan terjesszük? Biztos módszer a postán keresztül. Az összejöveten kiosztott példányokat a fiatal cserkészek sokszor az összejövetel helyén leteszik és elfelejtik, vagy a táskájuk mélyén gyűrődik, ahonnan a nagytakarítás idején kerül elő. A csapattagokon és szülőkön kívül küldjünk a testvércsapatok vezetőinek, esetleg tagjainak, a körzeti- és kerületi parancsnoknak, a Fenntartó Testületi elnöknek, a csapat támogatóinak, barátainak, a gyakorlati cserkészmunkából kiesett valamint leendő tagoknak. A maradék számot toborzásnál lehet felhasználni.

Néhány szó a sajtó etikájáról. Néha lehetőség nyílik a másoktól való gondolatok ellopására, a plagizálásra. Gyakorlatilag ez annyit jelent, hogy valakinek ötletét, írását, vagy alkotását felhasználjuk az alkotó engedélye nélkül. Ez minden esetben nemcsak cserkészhez méltatlan, de törvényellenes, tehát tilos is. Tehát minden felhasznált gondolatot, írást idézve a forrást adjuk meg.

A jelenleg megjelenő sajtótermékek Szövetségünkben a következők, az évi megjelenési időközzel:

Központ: *Magyar Cserkész*, kétszer; *Vezetők Lapja*, kétszer;
I. Kerület (Európa): *Kerületi Cserkészélet*, egyszer;
Cleveland-i körzet: *Jó munkát!*, évente;

CSEKKESZŐR

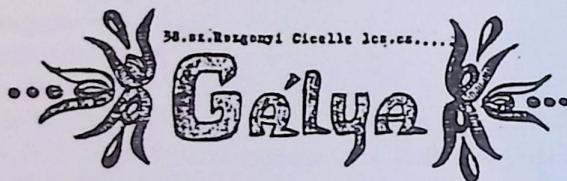
46 85. BARRY KATA LENSE.

1982. december 4-én. 18. szám

Kedves Lányok!

Közelodik a karácsony és vele együtt a sok rohadás, vásárlás és készülés. Az idén próbáljunk ma soknak örömet szerezni karácsonyra. Gondoljuk, milyen szép lenne magyar drva gyermekeknek ajándékokat adni. Mostotok be a következő két héten használt, de jó állapotban lévő játékokat, babákat, stb. A játékokat egy Pennsylvaniában levő magyar drva otthonhoz vigyük.

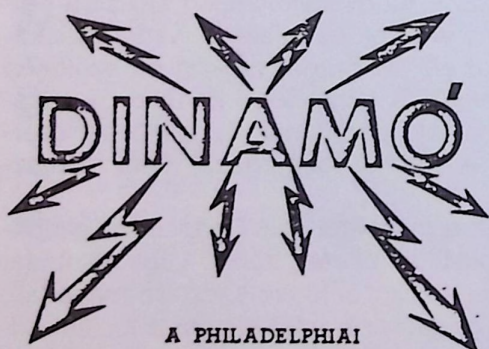
Kívánok mindenkinek egy nagyon kellemes karácsonyt, boldog új évet és jó munkát! *DL*

Gerfield, NJ

1994. ၁၇ ဇူလိုင်။

ÖRÖMÜNÖKET ŪLNEK A ROZGONYI CIGLÉK
1953-1993

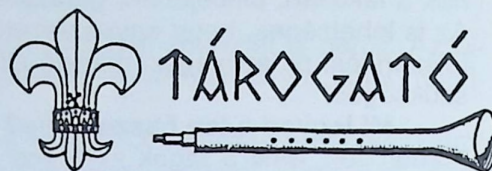
A PHILADELPHIA

10. számú JEDLIK ÁNYOS CSERKÉSZCSAPAT és a
48. számú LEŐVEY KLÁRA LEÁNYCSERKÉSZCSAPAT
LAPJA

II. évfolyam, 1.szám

1972 febrúar

22. DECEMBER - 1965 Continued

A KALIFORNIAI MAGYAR CSERKÉSZCSAPATOK DJSÁGJA

ELSŐ ÉVFOLYAM
HARMADIK SZÁM
1972. Március

CSEKÉSZ

A LOS ANGELESI MAGYAR CSERKÉSZEK HIRADO KÉPESLAPJA

A CSERKEZ ÉLET
MÁRCILNI SZÁMA:

•

MARCH 18

CSEKESZÁREK

MAGYAR ISKOLA

MAGYAR TÖRTÉNELEM

CSERKESZET

KEPREGENY

KERSHETREUTY & NY

Emberebb embert, - magyarabb magyart !

A Huszonkettes

A 22.sz.Bessenyei György cs.cs.hovi

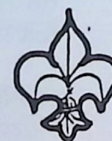
értéskülönbsége

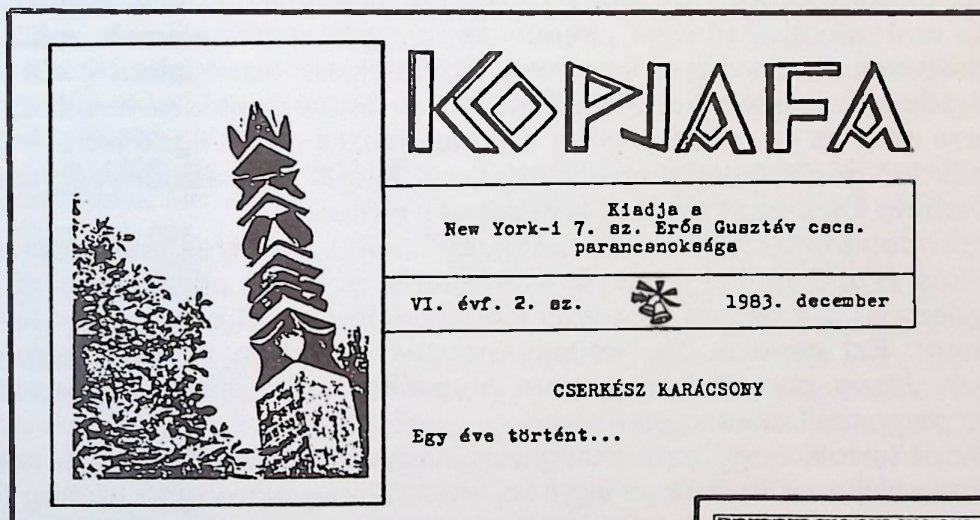
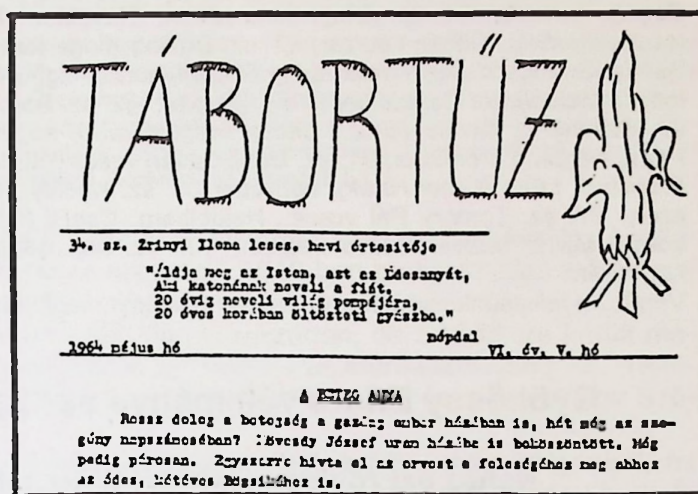
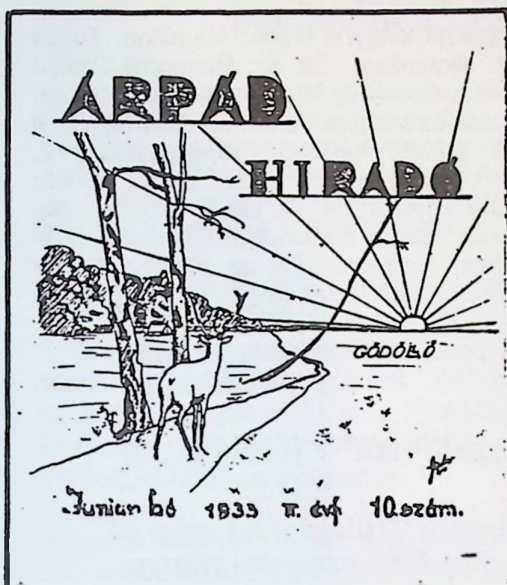
Szerkesztik a Magyar rajzcserkészei

2000 January, VI, 47, 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100, 101, 102, 103, 104, 105, 106, 107, 108, 109, 110, 111, 112, 113, 114, 115, 116, 117, 118, 119, 120, 121, 122, 123, 124, 125, 126, 127, 128, 129, 130, 131, 132, 133, 134, 135, 136, 137, 138, 139, 140, 141, 142, 143, 144, 145, 146, 147, 148, 149, 150, 151, 152, 153, 154, 155, 156, 157, 158, 159, 160, 161, 162, 163, 164, 165, 166, 167, 168, 169, 170, 171, 172, 173, 174, 175, 176, 177, 178, 179, 180, 181, 182, 183, 184, 185, 186, 187, 188, 189, 190, 191, 192, 193, 194, 195, 196, 197, 198, 199, 200, 201, 202, 203, 204, 205, 206, 207, 208, 209, 210, 211, 212, 213, 214, 215, 216, 217, 218, 219, 220, 221, 222, 223, 224, 225, 226, 227, 228, 229, 230, 231, 232, 233, 234, 235, 236, 237, 238, 239, 240, 241, 242, 243, 244, 245, 246, 247, 248, 249, 250, 251, 252, 253, 254, 255, 256, 257, 258, 259, 260, 261, 262, 263, 264, 265, 266, 267, 268, 269, 270, 271, 272, 273, 274, 275, 276, 277, 278, 279, 280, 281, 282, 283, 284, 285, 286, 287, 288, 289, 290, 291, 292, 293, 294, 295, 296, 297, 298, 299, 300, 301, 302, 303, 304, 305, 306, 307, 308, 309, 310, 311, 312, 313, 314, 315, 316, 317, 318, 319, 320, 321, 322, 323, 324, 325, 326, 327, 328, 329, 330, 331, 332, 333, 334, 335, 336, 337, 338, 339, 340, 341, 342, 343, 344, 345, 346, 347, 348, 349, 350, 351, 352, 353, 354, 355, 356, 357, 358, 359, 360, 361, 362, 363, 364, 365, 366, 367, 368, 369, 370, 371, 372, 373, 374, 375, 376, 377, 378, 379, 380, 381, 382, 383, 384, 385, 386, 387, 388, 389, 390, 391, 392, 393, 394, 395, 396, 397, 398, 399, 400, 401, 402, 403, 404, 405, 406, 407, 408, 409, 410, 411, 412, 413, 414, 415, 416, 417, 418, 419, 420, 421, 422, 423, 424, 425, 426, 427, 428, 429, 430, 431, 432, 433, 434, 435, 436, 437, 438, 439, 440, 441, 442, 443, 444, 445, 446, 447, 448, 449, 450, 451, 452, 453, 454, 455, 456, 457, 458, 459, 460, 461, 462, 463, 464, 465, 466, 467, 468, 469, 470, 471, 472, 473, 474, 475, 476, 477, 478, 479, 480, 481, 482, 483, 484, 485, 486, 487, 488, 489, 490, 491, 492, 493, 494, 495, 496, 497, 498, 499, 500, 501, 502, 503, 504, 505, 506, 507, 508, 509, 510, 511, 512, 513, 514, 515, 516, 517, 518, 519, 520, 521, 522, 523, 524, 525, 526, 527, 528, 529, 530, 531, 532, 533, 534, 535, 536, 537, 538, 539, 540, 541, 542, 543, 544, 545, 546, 547, 548, 549, 550, 551, 552, 553, 554, 555, 556, 557, 558, 559, 560, 561, 562, 563, 564, 565, 566, 567, 568, 569, 570, 571, 572, 573, 574, 575, 576, 577, 578, 579, 580, 581, 582, 583, 584, 585, 586, 587, 588, 589, 590, 591, 592, 593, 594, 595, 596, 597, 598, 599, 600, 601, 602, 603, 604, 605, 606, 607, 608, 609, 610, 611, 612, 613, 614, 615, 616, 617, 618, 619, 620, 621, 622, 623, 624, 625, 626, 627, 628, 629, 630, 631, 632, 633, 634, 635, 636, 637, 638, 639, 640, 641, 642, 643, 644, 645, 646, 647, 648, 649, 650, 651, 652, 653, 654, 655, 656, 657, 658, 659, 660, 661, 662, 663, 664, 665, 666, 667, 668, 669, 670, 671, 672, 673, 674, 675, 676, 677, 678, 679, 680, 681, 682, 683, 684, 685, 686, 687, 688, 689, 690, 691, 692, 693, 694, 695, 696, 697, 698, 699, 700, 701, 702, 703, 704, 705, 706, 707, 708, 709, 710, 711, 712, 713, 714, 715, 716, 717, 718, 719, 720, 721, 722, 723, 724, 725, 726, 727, 728, 729, 730, 731, 732, 733, 734, 735, 736, 737, 738, 739, 740, 741, 742, 743, 744, 745, 746, 747, 748, 749, 750, 751, 752, 753, 754, 755, 756, 757, 758, 759, 760, 761, 762, 763, 764, 765, 766, 767, 768, 769, 770, 771, 772, 773, 774, 775, 776, 777, 778, 779, 780, 781, 782, 783, 784, 785, 786, 787, 788, 789, 790, 791, 792, 793, 794, 795, 796, 797, 798, 799, 800, 801, 802, 803, 804, 805, 806, 807, 808, 809, 810, 811, 812, 813, 814, 815, 816, 817, 818, 819, 820, 821, 822, 823, 824, 825, 826, 827, 828, 829, 830, 831, 832, 833, 834, 835, 836, 837, 838,

CSEREKÉSZOTTHON...
 Pár óvvel ezeltt megindult a
 eserkészés munkája, mint ahogy
 azt az Olvasó bizonyosan tudja.
 Ennek természetesen a leírásának

CSEKÉSZBÁR!
A nyokások évi cserekészvált 1958
jun 11.-én a Lake Shore Country
Clubban tartottuk. A 'Régi Pesti
Bálat' este fél milión órákor fo-

19. sz. Hunyadi Mátyás vcscs., Chicago: *Holló Híradó*, háromszor; 20. sz. Árpád vezér cscs., Toronto: *Cserkész Hírlap*, háromszor; 27. sz. Kaszap István és 59. sz. Erzsébet királyné lcscs., Hamilton: *Tudós Bagoly*, havonta; 34. sz. Zrínyi Ilona lcscs., Cleveland: *Tábortűz*, alkalmilag; 38. sz. Rozgonyi Cicelle lcscs., Garfield: *Gálya*, kétszer; 42. sz. Boldog Kinga lcscs., Toronto: *Cserkész Híradó*, kétszer; 46. sz. Bánffy Kata lcscs., New York: *Légy Résen!*, alkalmilag; 54. sz. Hunor és Magyar és 63. sz. Tormay Cecil lcscs., Melbourne: *Csapatélet* 54/63, kétszer; 62. sz. Sarolta lcscs., Zürich: *Pünkösdi Tábor*, egyszer; 72. sz. Széchenyi István vcscs., Bécs: *Tücsökhíradó*, négyszer; 78. sz. Dugovics Titusz cscs., Zürich: *Platybelodon*, háromszor; 81. sz. Dobó István vcscs., Stuttgart: *Rotu*, kétszer; 84. sz. Lehel vezér vcscs., Frankfurt: *LEHI (Lehel Hírek)*, négyszer; 85. sz. Kodály Zoltán vcscs., Bern: *Túl Modern Cserkész*, egyszer; 87. sz. Tomory Pál vcscs., Heidelberg: *CsaHi (Csapat Hírek)*, négyszer; 88. sz. Bethlen Gábor vcscs., Mainz: *Bethlen Szava*, kétszer; 105. sz. Öcs.csapat., Hamilton: *Holló*, alkalmilag; London: *Botond*, négyszer.

Végül, ne felejtünk minden számból két példányt megküldeni a Központnak! Jó szerkesztést kíván,

Fischer Viktor cscst.

Gyökössy Endre véleménye az "Új Korszak"-ról? (New Age)

Nehéz ezt röviden ismertetni; de megkísérlem: "Tulajdonképpen új gnosztikus; misztikus - sőt holisztikus - ismeretre törő szellemi mozgalom ez. Új korszakot nyitni akaró pseudovallás, valláspótlék. Mégpedig olyan, ami okkult, sámáni, keleti és nyugati valláselemek mixtum composituma, összevissza keveréke. Ugyanakkor társadalom -, sőt közösségidegen. Erősen individualista, én és önmegváltásra törekvő, az emberre mint az istenség részére s a kozmoszra mint végső ható erőre támaszkodó gondolkodási rendszerféle ez. Magát a kereszténység utáni és a vízőntő korszakát nyitó új korszaknak hirdeti.

Gondolatrendszerében az "istenség" nem személyes Isten. Hanem kozmikus végső valóság, misztikus szellemerő, amely mindeneket áthat (s egybemos), s amellyel bizonyos lelki gyakorlatokkal kapcsolatot lehet teremteni. Ezt nevezik ők "csúcsélménynek". Ebben a gondolatrendszerben Jézus nem Krisztus, nem megváltó, csak afféle szupersztár vagy a nagy szellemek egyike.

Attól tartok, hogy ez a mozgalom nagyobb veszélyt jelent a kommunizmustól, a múlttól és az egyházi vitáktól megcsömörlött ifjúság (és idősebbek) számára, mint jelentett az ún. tudományos marxizmus, a vulgáris materializmus és a szekularizáció együttvéve. Mert a New Age mindezekre spirituális reakció, de mint minden kényszeres reakció, rossz reakció. Már csak azért is, mert félművelt emberek felé tapogat, és sarlatánok, új sámánok, horoszkópgyártók, fehér guruk áltudományos brosúráikkal vagy méregdrága, hivalkodó fedelű könyveikkel és egyre drágább kurzusokon máris árulják aluljárós szellemi portékáikat. És egyre nő a vevőkörük.

(Mégis, 60-61 oldal)

Megjelent a Leánycserkészkönyv második kötete

Megjelent a Leánycserkészkönyv második kötete! A könyv főszerkesztőjének, Pillerné Tirczka Évának (I) és a KMCsSz Sajtóosztály vezetőjének, Cseh Tibornak (II) könyvismertetőjét hozzuk. Ha még nem került kezébe a könyv, akkor a két ismertető elolvasása után talán a Cserkészbolton keresztül beszerzed a könyvet, áttanulmányozod és cserkészmunkádhoz felhasználod. Érdekesség képen megemlíti, hogy a könyv egy-egy példányát a Kárpát-medencében működő cserkészcsapatok mind megkapták. Így büszkén mondhatjuk, hogy a világ magyar leánycserkészei egy közös forrásból készülnek cserkészpróbáikra. Kívánunk jó olvasást! L.L.I.

I.

Előjáróban egy pár adat: Baden Powell 1907-ben alapította meg a cserkészetet Angliában. 1910-ben alakultak meg az első fiúcserkész csapatok, 1919-ben pedig az első leánycserkészcsapat Magyarországon.

A cserkészmozgalmat 1948-ban beszüntették Magyarországon, de a külföldre került magyar cserkészvezetők már 1946-ban megalapították a "Teleki Pál Munkaközösség"-et. 1948-ban aztán felvették a "Magyar Cserkészszövetség" nevet. Külföldön a fiúk és a lányok egy Szövetség keretében dolgoztak.

Miután a Külföldi Magyar Cserkészszövetség először kiadta a fiúcserkészkönyveket, mi magunk is elkészítettük első leánycserkészkönyvünket 1961-ben, az első cserkészlány korosztálynak, a 10-12 éveseknek. Ezt aztán 30 évre rá, az 1990-es években, teljesen átdolgozva, újra kiadtuk. 1997-re elkészült a Leánycserkészkönyv II, 12-14 éves lányoknak.

A könyv a Leánycserkész próbarendszeren alapszik. A próbarendszer voltaképp egy munkaterv vázlat. Négy nagy csoportba osztja a serdülő lány feladatait: jellemnevelés, segítség, illetve szolgálat először a családban majd a társadalomban, magyarságismeret, szellemi és gyakorlati cserkészismeretek.

A lányok fejlődését szem előtt tartva a könyv lépésről-lépésre úgy halad előre, ahogy azt a lányok érdeklődése, felmerülő gondolatai, kétségei, örömei, bánatai és igényei megkívánják.

A könyv az egész világon szétszórtan élő magyar leánycserkészvezetők munkájának gyümölcse. Nem hiányoznak belőle a déli égbolt csillagképei sem, hiszen az Ausztráliában, Argentínában és Brazíliában élő magyar cserkészlányok nem az északi sarkcsillagot látják, hanem a Dél keresztlét és éjjeli portyán annak a segítségével kell tájékozódniuk. A könyv történelemből csak a magyar nagyasszonyok életével foglalkozik, mivel a cserkészlány a teljes magyar történelmet más forrásból ismeri meg. A honfoglalás és ország alapítás korának Emeseje, majd az Árpád-házi szent királylányok, királynők, királynék, később a XVI., XVII. századi várúrnők a XVIII. századból az első tollforgató, értelmiségi asszonyok, nagyszerű színésznők, írónők és végül a XX. századi nők, akik akár az egyetemek padjaiban, akár a politikai életben vagy a sportpályákon felzárkóztak a világ legjobbjai közé.

Az elsősegély ismeretek a legújabb egészségügyi kiadványok alapján készültek. A torna és sport fejezetet a legaktuálisabb testedzési szempontok szerint állítottuk össze, magyarságismeretből a külföldön született lányok ízelítőt kapnak egész Magyarország népművészetéből. A természetismeret elviszi őket a mérsékelt égöv világától a trópus és szubtrópus világáig, mindenhová, ahol magyar származású cserkészlányok élnek és táboroznak. És végül az irodalom könnyű olvasmányokkal próbálja megszerettetni a magyar klasszikusokat a mai fiatallal. A 10 cserkésztvény az életből veszi a példákat: "Vizsgáírás közben nem vagy biztos válaszaidban. Véletlenül látod szomszédod választ. Mit csinál?" A lányok ezeket és hasonló apró történeteket beszélnek meg az őrsi összejöveteleken és így építgetik jellemük épületét.

Édesanyám, mint barátnőm - Osztálytársaid befolyása rád - Feladataink a mindennapi életben - Kapcsolatom Istennel - a további jellemnevelő gondolatok, amelyek formálják gondolkodásunkat.

Argentínától Ausztráliáig és az USA-tól Svédorszáig sok száz lány készül cserkészpróbáira ebből az anyagból, és most szeretettel küldjük a magyarországi és a határon túli, kárpát-medencei magyar cserkészlányoknak is.

II.

A Külföldi Magyar Cserkészszövetség kiadásában, Garfielden (USA, New Jersey) megjelent a régóta várt Leánycserkészkönyv második része. Ez a könyv a leánycserészek középső korosztályának (13-15 évig) a mindentudó kézikönyve. Szerzője a Brazíliában élő Pillerné Tirczka Éva. Ő kortársa az 1946-ban németországi és ausztriai menekülttáborokban megindult magyar cserkész szervezkedés megritkult veterán vezérkarának. Ötven év szívvel-lélekkel nyert tapasztalata áll mögötte. Cserkészpályája folyamán volt brazíliai körzeti megbízott, majd a dél-amerikai cserkészkerület vezetője és a Cserkészszövetség leány vezetőtisztje. Ebben a minőségben buzgón támogatta a regös- és Corvina táborokat, melyek a magyar kultúra örökségéből adtak ízelítőt a cserészeknek. Részt vett a kárpát-medencei magyar cserkészmozgalmak feltámasztására szervezett vezetőképző táborokban: az árvalányhaj újra visszatért a Duna völgyébe. A fentiek mellett (nem zárójelben) cserkészmama és cserkésznagy mama is.

Egy régi közmondás szerint "várt leány várat nyer". Ezt a könyvet már régen és nagyon várták a leánygyermek. Várakozásuk nem volt hiábavaló. Egy olyan kézikönyvet kaptak most meg, mely 256 oldalon nemcsak a "cserkészstudományokban" igazítja el őket, hanem valósággal egy cserkész mini-lexikon is. Ehhez jelentősen hozzájárult, hogy a szerző négy munkatársa - Bodnár Gábor (+), Friedrichné Strada Mária (USA), Némethyné Keserű Judit (USA), Tóth Veremund OSB (Brazília) mellett, további, mintegy 30 cserkészvezetőnek a tanácsait kérte ki - a világ különböző tájairól. Ennek köszönhető, hogy a könyv nemcsak naprakész, de a külföldi magyar cserkészirodalom legegységesebb érvényű terméke is. A cserkészpedagógia jól bevált és az önvizsgálat tükrében állandóan csiszolt, játékos és izgalmas, sőt "vagány" formában "maszkírozott" jellem- és embernevelő elveit tanítja és gyakorolja egy hűtlen, önző és hedonista korban, mely Isten helyébe az Én-t ülteti a trónra. A Teleki próbarendszerbe beépített leánycserkészkönyv jellemformáló és magyarságmegtartó ereje immár ezrek gyakorlatában érdemelte ki a történelem elismerését. Borbándi Gyula, a kiváló nyugati magyar író a közelmúltban, kolozsvári előadásában állapítja meg a nyugati magyarokról: "kellemes körülmények közt vész el a magyar". A "kellemes körülmények" a cserészeket is körülveszik, de ahol a magyar megmaradás végvárát találod, a bástyákon ott állnak a külföldi magyar cserészek. Akiknek a Biblia lelki forrása mellett az ilyen gyakorlati kézikönyvek az eligazítójuk. Hiszen itt a próbarendszer követelményei között, egymás mellett megtalálod a családi élet szeretetét, a testi és lelki tisztaság követelményeit, megismered népünk kultúráját, meséit, zenéjét, dalait, játékait, művészetét, a természet csodálatos világát, a fontosabb növényeket, állatokat (magyar nevükkel), népünk történelmi múltját, regéit, legendáit, a magyar nép hazáját, és a határon túli magyarok életét, bánatát és reménységét, az éjjeli erdei séta misztikus szépségét és a csillagos-ég végtelenségét... És fokozatosan önmagadtól rájössz, hogy nem az én a nagybetűs, a fontos, hanem a MI, a család, az őrs, a raj, a csapat, a gyülekezet, a nemzet, az emberiség.

Éppen ezért felhívjuk a magyar szülők figyelmét, hogy ez a könyv nemcsak cserészek kézikönyve, hanem hasznos nevelési eszköz minden nyugati gyermek számára, aki szórványban él, nem jut hozzá a magyar cserkészélet élményeihez. A könyvben sok adat található a külföldi magyar cserkész szervezetéről, a csapatok székhelyéről, a vezetőkről, a magyar- és a világ cserkészélet történetéről.

Külön elismerést érdemel Lajtaváryné Benedek Zsuzsanna a könyv grafikáiért. A biztos kézzel készült, gyakran szellemes rajzok igyekeznek a gyerekek számára érdekesebbé tenni a szöveget. Kerkayné Maczky Emese műszaki kivitelezése pontos és tiszta munka. A könyv érdeme a helyesírás gondossága. Ezen a téren Nyugaton sok elkedvetlenítő tapasztalatunk van. A leggyakoribb a hosszú ékezetekkel való gondatlanság. A Leánycserkészkönyv mentes ezektől a hibáktól. Néha az összetett szavakban van bizonytalanság (kell-e kötőjel vagy nem?). Ez viszont otthon is ugyanilyen bizonytalan. Talán a magyar helyesírás kézikönyvének homályossága az oka. A mondatok rövidek, egyszerűek, kerülnek a szinonimákat, nehezebb szavakat, és a cikornyás körmondatokat. Ez bölcs pedagógiára vall, mert a nyugati gyermek magyar szókinccse bizony csekély.

SEGÍTSÉG A SEGÍTŐKNEK

Értelmi fogyatékosokkal foglalkozó szakemberek előtt tartott előadást nemrégiben Szege- den egy országos konferencián dr. Pető Zoltán, a SZOTE egyetemi docense. Némileg meglepe- tést okozott, hogy ezúttal nem a gondozottjaikkal kapcsolatos bánásmódról, a célravezető pszi- chológiai és gyógypedagógiai módszerekről szerzett ismereteit bővíthette a hallgatóság: a ta- nár úr ugyanis a segítő foglalkozást üzőkről, az őket különösen fenyegető jelenségről, a "*burn out*", a kiégésről beszélt.

A nagy társadalmi változások, a fölkorbácsoltság remények, majd a reményvesztettség - a munkanélküliség, egyes társadalmi rétegek lecsúszása, a tömeges elszegényedés - nyomában egyre gyakrabban jelennek meg bizonyos pszichés betegségek. Az utóbbi években feltűnően megszorozódott az a jelenség, amelyet a szakirodalom 1974. óta kiégésnek nevez.

Mindazok, akik a betegek, a tömegével lesüllyedők, támaszra szorulóknak felkarolására vál- lalkoztak, maguk is egyre inkább veszélyeztetetté válnak, hiszen amikor segítséget adnak, ma- gukból adnak, s egy határon túl saját energiáikat emésztik fel. Statisztikailag bizonyított, hogy az orvosok, a pedagógusok, a papok, a rendőrök, az ápoló- és gondozószemélyzet soraiból szedi legtöbb áldozatát ez a betegség.

Mikor éghet ki az ember? Stresszek által létrehozott, hosszan tartó érzelmi terhelés hatá- sára fizikai, lelki és érzelmi kimerülés állapotába kerülhet bárki. Ugyanaz egyszerre lehet segítő s egyben áldozat is. Lehetünk altruisták, ha mindenünket odaadtuk, aztán ha már semmink nincs, áldozatokká válunk. Ilyenkor elveszítjük céljainkat, ideáljainkat; elérkezünk a "*burn out*" határáig. Mindez azonban nem törvényszerű. A kiégés ugyanis - ha maga a személyiség is tö- rekszik a belső egyensúlyra - megelőzhető. A segítő hivatást üzőnek meg kell tanulnia, hogy miként adja a segítséget, de meg kell tanítania támogatottját is arra, hogy elfogadja azt. Mára a segítség fizetett, társadalmi feladattá vált, szakértelmet kínál, érzelmi szolgáltatássá, amelynek célja nem lehet az önfeláldozás. Noha az orvos, a pap, a gondozó nem nélkülözheti az őszinte beleérzést és együttérzést, éppen a cél érdekében nem sírhat együtt a megsegítendővel. Ha ezt teszi, még a tetejében önmagát is bajba sodorja.

A segítő foglalkozásúaknak munkát adó intézmények maguk is tehetnek azért, hogy megelőzzék dolgozóik kimerülését. Gondoljuk csak el, viszonylag rövid idő alatt mennyi energiát veszít például az, akinek éveken át haldoklók között telnek a napjai. A munkahely felelőssége, hogy megfelelő legyen a páciensek és a segítők aránya, hogy biztosítsa a feladatok rugalmas, változó elosztását, az osztályok közti átjárhatóságot, és hogy kellemes, jutalmazással, dicsé- rettel nem fukarkodó legyen a légkör.

A társadalmi, munkahelyi környezet mellett a személyiségnek, a kialakított önvédő me- chanizmusnak, a helyes énképnek, az egészséges magatartásnak is nagy szerepe van abban, hogy el tudja-e kerülni a kiégést az az ember, aki állandóan mások gondját, fájdalmát cipeli a hátán. Sajnos a megolgyerős, tudatos egyéniséget is kerülgeti ez a veszély. Eleinte még tart a lelkesedés, vállon is veregeti magát az illető: derék ember vagyok én, a Nagy Segítő. Amikor a kezdeti lendület, esetleg sikerek híján alábbhagy, s elapadóban az erő, felmerül a kérdés: tu- dok-e segíteni? S ha nem, nekem ki segít?

A miért csinálom? kétkedése frusztrációt okoz, amelyet a teljes közöny követ. Ha még van ereje az embernek, kimászik maga a gödörből, erre azonban ilyenkor egyedül már ritkán képes. A betegség fő jellemzője, hogy a személyiség nem bírja a túlterhelést, a túlméretezett felelősséget. Jelentkeznek a "*burn out*" tünetei: köztük a depresszió és az öngyilkosság. (A segítőknél a legmagasabb az öngyilkossági ráta!)

A segítő megmentésére hosszan tartó munkára kell a kollégáinak felkészülniük. Első teendő az érzelmi támasz: a bajba jutottat ki kell emelni környezetéből, hogy egy kicsit felejtse el a szakmáját. Menjen a napra. De előbb észre kell vetetni vele, hogy süt a Nap. . .

Ha a tudatot szűkítő érzelmek lecsillapodtak, akkor lehet tisztázni, melyek azok a veszte- ségek, kudarcok, amelyek a kiégéshez vezettek; miért vállalja az egyén a felelőséget, s mi az,

amiért másokat hibáztat. Az elvárások, a célok megfogalmazása mellett nélkülözhetetlen a személyiség erősítése: fogadtassuk el, hogy nem baj, ha énképünk nem azonos a mások által rólunk alkotott képpel, csupán közelít hozzá, s tudatosítjuk magunkban, milyenné akarunk válni.

Ha a segítőnek nyújtott segítség sikeres, ugyanaz a korábban borzasztónak, reménytelennek látott világ megszépül a szemében. Merthogy - Marcus Aurélius szavaival - az ember áll hozzánk a legközelebb. Ő az, akivel jól kell tennünk, és akit el kell tűrnünk. Másokat és önmagunkat egyaránt.

Chikán Ágnes

(Lelki egészség 1996. július 16)

MIT CSINÁLJUNK A "FIATAL ÖREGEKKEL"?

Köztudomású, hogy az "öregcserkészletünk" sohasem működött kielégítően, sem "otthon" sem "ittthon". Ennek millió oka van, de csak a legjelentősebbekre utalunk.

Amikor valaki egyetemi tanulmányokkal, jövője megalapozásával, családalapítással, otthonteremtéssel van elfoglalva, nem sok ideje marad a cserkészkedésre. Örülünk, ha ünnepélyeinkre, vacsoráinkra el tudjuk csalni őket.

Az állás nem jön az emberhez, nekünk kell oda vándorolni, ahol éppen akad. Ha valaki - mondjuk - pont Timbuktuban telepedik meg, ott biztosan nem talál magyar csapatot. Öregcserkész programunk van is, nincs is. Van, mert a Teleki Pál Munkaterv már vagy tizenöt éve létezik. Nincs, mert a Szövetség nem igazán állt mögötte. Sokkal fontosabb feladataink voltak, amelyek megoldásához valójában sohasem volt elegendő aktív emberünk. Pedig az öregcserkészre is óriási szükségünk van. Csökken az alkalmas cserkész jelöltek száma. Ezt már évek óta érezzük, hiszen tagjaink létszáma állandóan apad. Néhány észak-amerikai csapatunk kivételével (amelyek körzetébe az erdélyi és délvidéki magyar kivándorlók érkeznek) évről-évre egyre kevesebb a jelöltünk. Sok helyen rövidesen a "kritikus tömeg" alá süllyedünk, amely alatt már lehetetlen a csapatokat életben tartani. Ezen ideig-óraig lehet segíteni kerületi (szórvány) táborokkal, amely során az egész évi anyagot kell besulykolni a gyerekek fejébe, cserkész és magyarságélményt nyújtani. De meddig?

Az adott körülmények között, nincs más lehetőségünk, mint az inaktív tagjaink visszahozása. Ha a meglévő létszámokat tartani és netán növelni tudjuk, a KMCSSZ élete s jelentősége még évtizedekig biztosítva lesz.

A feladat megoldására számos megvalósítható ötlet merült fel az elmúlt évtizedben, amelyeket érdemes felemlíteni:

1. Az "öregcserkész" elnevezés a fiatalokban ellenszenvet kelt. Tudomásul kell vennünk, hogy az a társadalom, amelyben élünk, nem szenvedheti az "öreg" szót. Ezért már többször javasoltam, hogy a (tervezett) öcs. csapatokat "X. Y. Munkaközösség"-nek nevezzük. A Teleki Pál Munkaterv - kissé modernizált formában - alapja lehetne ennek a munkának.

2. A VK táborokban tartsunk előadásokat a magyarság szolgálatáról. A fogadalom szövegében ugyan benne van a "haza" fogalma, de ha valaki a kiképzési anyagunkat átnézi, könnyen azt hiheti, hogy a hazánkat kizárólag magyar szóval, néptáncsal, népdalokkal, stb. próbáljuk szolgálni.

3. A tiszti és segédtiszti VK táborokban legyen jelentős (3-4 órás) magyarság-szolgálati előadás sorozat, amelyből írás és szóbeli vizsga van.

4. A csapatszervezési tárgynak legyen szerves része a csapatok folyamatosságának követelménye és megvalósításának módszerei. Tehát a "kimaradt" tagokat ne engedjük el - tartsuk őket létszámban, adjunk számukra feladatokat, követeljük meg a funkciókon való megjelenést.

5. A tisztektől fogadalmat kell vennünk a táborra való jelentkezéskor, hogy ha nem végeznek csapatmunkát, a Munkaközösségben vállalnak képességüknek megfelelő feladatot. Szövetségi tagságukat fenntartják.

6. A leköszönő, bevált cspk-at ne engedjük el. Vállalják a helyi Munkaközösség szervezését. Kérjük fel őket a kimaradtak felkutatására, a kapcsolatok ápolására, belső ünnepek (jubileumok) megszervezésére.

7. Szkv. tiszteket, segédtiszteket, jobb őrvezetőket, szülőket és más érdeklődőket, időnként meghívhatjuk magyarságszolgálati konferenciákra, ahol meghívott, szakértő előadók tartanának előadásokat akciókról, módszerekről, lehetőségekről. Ezt a funkciót már régen igyekszik betölteni az Itt-Ott Konferencia, amelynek résztvevői 80-90 %-ban cserkészek vagy cserkészszülők.

Az első nagy feladat a kimaradt cserkészeink visszaszerzése lesz. Tíz ezrével vannak olyan testvéreink, akikkel eddig idő és vezető hiány miatt nem tudtunk törődni. A megoldás lehetőségeit meg kell keresnünk és alaposan meg kell tárgyalnunk. Ha a terv elkészül, annak végrehajtásához a Szövetség teljes vezetőségének támogatása szükséges. Ezek az indítványok alapját képezhetnének egy megbeszélésnek, amelyen a KMCSSZ vezetőségén kívül érdekelt cserkészek is részt vehetnének. Kérem azokat, akik a vázoltakkal egyetértenek és szervezési munkára hajlandók, jelentkezzenek levélben vagy drótpostán (E-mailen).

Magyarody Szabolcs

A HOLLÓ 37. SZÁMA

1997. október 15.

LÁTOGASSA MEG A HUNYADI MUNKAKÖZÖSSÉG HONLAPJÁT

Magyarországiak: <http://www.net.hu/corvinus/>

Külföldön: <http://www.hungary.com/corvinus/>

Az alábbi könyveket olvashatja, vagy kinyomtatthatja:

Ágoston, Vilmos (Ed.): Autonomy - Challenge and/or Solution, **Bandholtz, Harry Hill**: An Undiplomatic Diary, **Baross, C.**: Hungary and Hitler, **Bogdan, H - Fehervary, I.**: From Warsaw To Sofia, **Bonsal, Stephen**: Suitors and Suppliants, **Borsody, S.**: The Hungarians: A Divided Nation, **Borsody, Stephen**: The New Central Europe, **Cadzow - Ludanyi - Elteto**, (ed.): Transylvania - The Roots of Ethnic Conflict, **Carp, Matatias**: Holocaust in Rumania, **Chaszar, Edward**: The Czechoslovak-Hungarian Border Dispute, **Csapo, E.**: Peace to End Peace, **Cseres, T.**: Serbian Vendetta in Bacska, Documented Facts and Figures on Transylvania, **Dupka, Gy.**: Genocide - The Tragedy of Hungarians of Transcarpathia, **Eckhardt, Tibor**: Regicide at Marseille, **Gabor Aron Study Gr.**: Hungary in the Mirror of the Western World, Genocide in Transsylvania - Nation on the Death Row, **Gorgenyi, László**: The Tragedy of Central Europe, **Hokky, Charles J.**: Ruthenia, **Horthy, Miklós**, Admiral: The Annotated Memoirs, **Janics, Kalman**: Czechoslovak Policy and the Hungarian Minority, **Kazar, Lajos**: Facts Against Fiction: Transylvania, **Kincses, Előd**: Black Spring, **Kiraly, B. K.** (ed.): The Hungarian Minority's Situation in Ceausescu's Romania, **Kiraly, B. K. - Pastor, P. - Sanders, I.**: A Case Study on Trianon, **Kocsis-Hodosi**: Hungarian Minorities in the Carpathian Basin, **Komjathy, A.T.**: A Thousand Years of the Hungarian Art of War, **Kosztin, A.**: The Daco-Roman Legend, **Lazar, Istvan**: Hungary - A Brief History, **Lote, Louis L.** (Ed.): Transylvania and the Theory of Daco-Roman Continuity, **Macartney, C. A.**: Hungary - A Short History, **Major, M.I.**: American-Hungarian Relations 1918-1944, **Maracz, L.**: Hungarian Revival (Third part), **Maracz, L.**: Hungarian Revival - Political Reflection on Central Europe, **Mocsy, I. I.**: The Effects of World War I The Uprooted: Hungarian Refugees and Their Impact on Hungary's Domestic Politics, 1918-1921, **Montgomery, John Flournoy**: Hungary - The Unwilling Satellite, **Pastor, P.**: Hungary Between Wilson and Lenin, **Perjes, G.**: The Fall of The Medieval Kingdom of Hungary: Mohacs 1526 - Buda 1541, **Romsics, Ignac**: Wartime American Plans for a New Hungary, **Simon, Andrew L.**: **John Hunyadi**: Hungary in American History Textbooks, **Wagner, F.**: Toward a New Central Europe, Witnesses to Cultural Genocide - First-Hand Reports on Rumania's Minority Policies, **Wojatsek, C.**: From Trianon to the First Vienna Arbitral Award.

Rákattinthat az alábbi honlapokra: A brief history of Hungary: Maps; Transylvania Crests; Coronation jewels; Hungarian Inventors; Paintings in Hungary; Hungary in the Olympics; Nobel Price winners; Kossuth in America; Hungarian Home Page; The Danube page; Hungarian Music

Published by S.J. Magyarody, 42 Juanita Dr., Hamilton, ON. L9C 2G3, Canada, E-mail: magy@networx.on.ca

NYÁRI ÉLMÉNYEM AUSZTRIÁBAN

Már három éve, hogy a Magyar Máltai Lovagrend elindította a New York-i körzettel az ösztöndíj alapot. Minden nyáron egy 18 éven felüli cserkészvezető megpályázhatja az ösztöndíjat, amely egy New York - Budapest - New York repülőjegyből áll. Az ösztöndíjas Budapesten csatlakozik a magyar mozgássérültek csoportjához, amely egy európai mozgássérült táborozásra vagy találkozóra indul. A cserkészvezető a találkozón részt vesz mint az egyik mozgássérült kísérője. Ezt az igazán cserkészszolgálatnak mondható lehetőséget elsőnek Gáspár Csilla 1996-ban nyerte el. Utána 1997-ben Varga Ildikó és idén pedig Zombori Margit. Varga Ildikó beszámolója következik az Ausztriában, Melk városban tartott találkozóról. L.L.I.

Szerencsésnek tekintem magam, hogy a nyár folyamán a magyar Máltai Lovagok jóvoltából részt vehettem a mozgássérültek világtalálkozóján. Az idei találkozót június 6-13 között tartották Ausztriában, a mesebeli szépségű Melk városkában. 17 ország több mint 350 betege és kísérője sereglett össze, hogy egy felejthetetlen és élményekben gazdag hetet töltsön együtt.

A híres osztrák vendéglátás most sem maradt el hírnevétől, hiszen ha csak a szálláshelyünket láttuk volna az egész hét alatt, már akkor is azt mondhatnánk, gyönyörű volt. Melk híres bencés kolostorában volt a lakhelyünk. A kolostor újonnan volt renoválva, megőrizve a múlt patináját és szépségeit. Így aztán néha az az érzés merült fel bennünk, mintha egy múzeumban éltünk volna egy hétig. Ékes barokk templomában ünnepélyesen miséztünk, kutas főudvarában néha uzsonnáztunk, néha csak szabadon sétálgattunk, de akármit is csináltunk, mindig áhítattal csodáltuk Melk szépségét.

A tábornak nemcsak az a célja, hogy élményt adjon olyanoknak mint én, akiknek nem sok alkalmuk volt még eddig az utazásra és más országok szépségeinek felfedezésére, hanem az is, hogy alkalmat nyújtson több különböző ország mozgássérültjeinek arra, hogy megosszák egymással gondjaikat, problémáikat, de egyben örömeiket is. A sok pozitív emlék közül talán ez volt a legfontosabb: a résztvevők érezhették nincsenek egyedül, vannak még nagyon sokan mások, akik ugyanúgy éreznek mint ők.

A magyar csoport már önmagában véve is egy kisebb világtalálkozó lehetett volna, hiszen a csoport tagjai Németországból, Amerikából, Szlovákiából, Romániából, Magyarországról és még a messzi Csángóföldről is érkeztek. Szerintem a tábor Krisztinának és Jugeinának, a moldvai csángó résztvevőknek volt a legértékesebb, mivel ők még életük folyamán soha nem mozdultak ki a falujuk kórházán kívül, soha nem volt még alkalmuk más mozgássérültekkel összejönni, beszélgetni.

A találkozón részt venni számomra is egy nagy élmény volt, hiszen nemcsak, hogy alkalmam volt megismerkedni és beszélgetni mozgássérültekkel, de egyben első kézből tanulhattam is, hiszen az egyik csángó lánynak a kísérője is lehettem. Tapasztalatom szerint a kísérő elnevezés igen idevágó. Első gondolatom, amikor megérkeztem az volt, hogy ápolónőként fognak alkalmazni, amire sem képesítésem, sem tapasztalatom nem volt. Igen aggódtam, hogy nem leszek alkalmas ellátni ezt a felelősségteljes pozíciót. Szerencsére hamar megnyugodtam, mert rájöttem, hogy a résztvevők nem szorulnak különösebb ápolónői segítségre, inkább kísérőjük jókedvére, kedvességére vágytak. Ez már nem okozott gondot, így egy felejthetetlen, boldog hetet töltöttem együtt Krisztinával.

Sokféle érdekesebbnél érdekesebb foglalkozáson vettünk részt és mindegyik foglalkozásnál igazán meghatott az a tény, hogy nem egy beteg - nem beteg kapcsolat volt közöttünk, hanem mindenki egy szinten állt. Ez talán sokaknak egy alapfogalom, de azok, akik nincsenek állandóan körülvéve betegekkel, mint pl. én, azok talán nehezebben látják át a betegségen és ismerik fel az igazi személyt, aki a gonosz kór mögött rejtőzik. Így aztán csodálkoztam is, amikor gyorsan megszoktam a nehézségeiket és azt egy általános emberi tulajdonságnak tekintettem. Ez néha negatív is lehet, hiszen nagyon gyorsan el lehet feledkezni arról, hogy az ő életük igazából milyen nehéz. Látható volt, hogy mennyire teher a számukra, hogy néha kénytelenek voltak másnak a segítségére támaszkodni, és hogy milyen nagy öröm a számukra, ha maguktól

tudtak elvégezni egyes mindennapi dolgokat. Sajnos ez nem volt mindig lehetséges, nem azért mert nem tudták volna megtenni maguktól, hanem azért, mert nem volt meg hozzá a kellő felszerelésük. Ezt legjobban a tolószékben járók között lehetett észrevenni. Voltak olyanok, akik már tíz éve ugyanabban a tolószékben jártak és már annyira elnyűtték a székeket, hogy néha egy emelkedőn is alig tudták felvonszolni magukat, míg azok, akik új, modern tolószéket kaptak még a lépcsőket is megmászták maguktól.

A csángóknál, a felszerelésük hiányossága mellett még más nehézség is csatolódott. A moldvai csángó falvakban, ahonnan Krisztina és Jugeine származnak, annyira elhanyagolódott a magyar kultúra ápolása a több mint 40 éves kommunista uralom alatt, hogy az ő generációjuk már nem tud magyarul írni, olvasni. Nincsenek magyar iskoláik, diplomáik, magyarul csak az otthon biztonságában beszélhettek és ott pedig a régi csángó tájszólást tanulták meg. Ez a kommunikációt igen megnehezítette közöttünk, de a szeretet és gondviselés átsegített bennünket a kezdeti nehézségeken. Az elnyomás Romániában annyira erős volt, hogy néha szégyellték azt, hogy magyarok. Nagyon sajnáltam őket, mert hát szegényeknek mintha nem lett volna elég, hogy mozgássérültek, de még a magyarságuk is teher volt számukra.

E nyári tapasztalatok után rájöttem, hogy milyen szerencsések vagyunk mi itt Amerikában, hogy szabadon beszélhetünk magyarul és őrizhetjük anyanyelvünk szépségeit. Hálás vagyok szüleimnek, hogy beíratk a cserkészetbe, amely megadta nekem a lehetőséget, hogy megtanuljak magyarul és megismerkedjek a magyar kultúra szépségeivel. Sajnos, néha nem használjuk ki ezeket a lehetőségeket kellőképpen és nem vesszük észre a mai rohanó világban, hogy milyen kiváltságos helyzetben vagyunk. Annak ellenére, hogy itt Amerikában a magyarok nincsenek elnyomva mint Kelet-Európa országaiban, itt is veszélyben van magyarságunk. Csökken a létszámunk, diplomaink kiürülnek, iskoláink bezárják kapuikat. Sajnos könnyebb az amerikai kultúrába beolvadni, mint harcolni, küszködni magyarságunkért, sokunknak magyarul beszélni tehernek tűnik.

Ezért is ilyen fontosak a Magyar Máltai Lovagok által adományozott ösztöndíjak, mert megtanítanak bennünket arra, hogy megéri az időt és a felelősséget, amit vállalok magyarságomért, mert ha nem vigyázok most, akkor nagyon hamar elveszítem nemcsak a nyelvet és a kultúrát, amit eddig tanultam, de elvesz az a közösség is, amely segített ezeket a gyöngyöket felismerni a számomra, és amely számtalan felejthetetlen élményben részesített. Igen nehéz és fáradtságos néha a cserkészet és a hasonló magyar foglalkozások, de vigyáznunk kell, hogy ne olyan magyarok legyünk, akik a gulyáson és a palacsintán kívül ne tudjunk mást az őseinkről, nyelvükről, kultúránkról. Még egyszer, nagyon köszönöm a Magyar Máltai Lovagoknak és a Külföldi Magyar Cserkészszövetségnek, hogy lehetővé tette számomra, hogy részt vegyek ezen a találkozón, amely segített megerősíteni és újraéleszteni bennem magyarságom lángját, amelyet remélem én is tovább tudok majd adni a többi cserkésznek itt Amerikában.

Varga Ildikó

39 Golf Links

Piscataway, NJ 08901

HAZAMENT

HORVÁTH BENEDEK OPraem

1915 január 31 - 1998 november 1.

Benedek atya Jánosházán született, három testvére közül a legidősebbként. A szombat-helyi Premontrei Gimnáziumban érettségizett és utána a Csornai Prépostságba jelentkezett felvételre. 1940 aug. 20-án szentelték pappá. Miután a "master" fokozatot megszerezte irodalomból, a keszthelyi premontrei gimnáziumban tanított nagy sikerrel. Ott kapcsolódott be a cserkészet munkájába, amelyet szintén élete végéig folytatott. A katolikus iskolák betiltása után elfogták, de sikerült külföldre szöknie hat másik rendtársával. Rövid római tartózkodás után eljutott az Egyesült Államokba, ahol először a Pittsburgh-i plébánián működött mint káplán. Közben megszerezte a "master" fokozatot a Pittsburghi Egyetemen politológiából. 1967-ben került Los

Angelesbe, ahol hamarosan a Szent István plébánia plébánosa lett és hűségesen szolgálta magyar népét. A gyászszertartáson egyik híve így emlékezett Benedek atyára: "Benedek atya mindnyájunk édesapja volt, aki szeretettel, meleg mosollyal fogadta gyermekeit, otthont adva nekünk ebben az egyházközségben. Milyen sokat jelentett ez nekünk, idegen környezetben élő, szétszórt magyaroknak. Hajlékot kaptak itt a szövetségek, társadalmi egyesületek, kulturális rendezvények. Ez az egyházközség a magyar kultúra bástyája volt hosszú évtizedeken keresztül. Benedek atya kitárt karral fogadta az íróinkat, költőinket, művészeinket. Tollas Tibor, Tűz Tamás, Fáy Ferenc, Mócsi Ferenc, Gábor Áron, Eszterhás István és még sokan mások tartottak itt irodalmi, zenei műsorokat."

Ezen a helyen azt is meg kell említenünk, hogy éveken át vezette a fiú és leány cserkészcsapatot, táborozni vitte őket. A körzetiparancsnok tisztjét is éveken keresztül viselte. Azonban, főként atyai szívet és otthont adott a felnövekvő magyar nemzedéknek.

75 éves korában nyugalmába vonult, majd még öt éven át a plébánia területén élt és segített a Szent István templom vasárnapi ellátásában. Amikor azonban cukor baja ezt már lehetetlenné tette, bevonult a Szent Mihály apátságba. Élete utolsó 3 évét ott töltötte. Néhány nappal 83. születésnapja előtt költözött az Örök Hazába. Isten legyen jutalma! Nyugodjék békében!

"TARTSATOK VELÜNK"

Évről évre a KMCsSz megkeresi támogatóit, barátait és vezetőit a cserkésznaplappal. A naptár célja a cserkész támogatóknak és barátoknak egy kis bepillantást adni munkánkba. Képeivel, szövegével szem előtt tartja cserkészletünket a mindennapi életben. Az Amerikai Magyar Népszava / Szabadság február 13-i számában Bitskey Ella (még Magyarországon a mezőtúri gróf Teleki Blanka Leánycserkészcsapat cserkésze) hívja fel az olvasók figyelmét naptárunkra, és ami még fontosabb, ifjúság-nevelő hivatásunkra. L.L.I.

"Tartsatok velünk" szólít fel az idei cserkésznaplár borítólapján a Külföldi Magyar Cserkészszövetség. Vidám fiatalok néznek ránk a fényképről és invitálnak. Kicsiket, akik még nem ismerik ezt a világot és azokat is, akik valamikor belekóstoltak ebbe az életbe, mert "Aki fiatal korában cserkészkedik, azt a cserkészélmény egész életén keresztül elkíséri."

Minden világégést átvészelt egy régi fénykép. A nagyszülőknél készült, három generációt örökített meg két egyenruhás alakkal. Egyik az újdonsült zászlós unokabátyám, röviddel azelőtt hívták be a lovas tűzérséghez, a másik egy kis gimnazista, a cserkészlányok uniformisában. Vajon miért bújtam éppen abba? Büszke lehettem rá. Akkoriban avathattak és váltam teljes jogú tagjává a mezőtúri gróf Teleki Blanka Leánycserkészcsapatnak. Mindez jó régen volt, a közös munkára és kirándulásokra azonban ma is kedvesen gondolok vissza, igazat adva a naptárból vett megállapításnak, hogy azok "egész életén keresztül elkísér"-nek, kiegészítve azzal, hogy mindvégig megtartják az érdeklődést a cserkész ifjúság/embernevelő munkája iránt. Vagyis ma: a "20. század alkonyát jellemző környezetben (segíteni) egy testben és lélekben egészséges fiatalság felnevelését." A külföldi Cserkészszövetség további feladatai között szerepel "a Kárpát-medencében nehéz körülmények között fejlődő magyar cserkész" támogatása is.

A legszebb terv sem valósítható meg rátermett, jól képzett vezetők nélkül.

Az 1998-as cserkésznaplár először is "tisztelgés Bodnár Gábor emléke előtt", aki nemcsak megálmodta és megteremtette, de "52 éven keresztül vezette a külföldi magyar cserkészletet...", (és) minden, amit a naptár lapjain bemutatunk, végső sorban az ő munkájának, bölcs irányításának eredménye. De ugyanakkor a folytonosságnak bizonyítéka is. Mert Bodnár Gábor olyan szervezetet teremtett, olyan vezetői gárdát nevelt, amelyben megbízhatott, hogy nélküle is folytatja a magyar cserkész ifjúságnevelő küldetését..."

A naptárban minden hónapnál egy-egy fénykép, rövidre fogott beszámoló és tervek. Az egyes foglalkozások összeállításánál ügyelnek "a különböző korú gyerekek testi, lelki és szellemi fejlettségének" igényeire. A kicsik programja szem előtt tartja, "hogy a kisgyerekek nem egy kicsi felnőtt..., külön, gazdag kis világa van, a maga örömeivel, bánataival, kibontakozó fantáziájával, érdeklődési körével, képességeivel. Ezért korának megfelelő élményeken keresztül kell

nevelnünk: sok játékkal, mesével, nótával, cselekvő foglalkozással, melyek tulajdonképpen célja a jellemnevelés, az ügyességfejlesztés és a magyarság megszerettetése. A kiscserkész megtanul más gyerekekkel együtt játszani, együtt dolgozni, megismerkedik a cserkészzel és felkészül, hogy abba belépjen... (A velük való foglalkozás) különleges felkészültséget igényel. Ezért képezünk szakavatott kiscserkész vezetőket, megadván nekik az e korosztálynak megfelelő elméleti és gyakorlati ismereteket..."

"Egyre nagyobb hangsúlyt fektetünk a 16-18 éves cserkészre" olvasom. "Igen fontos korosztály, mert belőlük lesznek a későbbi vezetők és felnőtt cserészek." A múlt évben Észak-Amerikában, Európában és Dél-Amerikában voltak táborok. A résztvevők "kiképzést kapnak haladó szintű cserkész ismeretekben és fejlesztik magyar nyelvismeretüket... A vezetőképző táborok minden tagozatában naponta egy órát gyakoroltuk a magyar kiejtést, szókinccset, nyelvtant, helyesírást...", ne feledjük, hogy a "kinti" fiatal cserészek legtöbbször a szülei már külföldön születtek. Éppen ezért "Új módszerekkel és még nagyobb hangsúllyal kell cserkészünk magyar nyelvtudását megőrizni", illetve fejleszteni.

A Külföldi Magyar Cserkészszövetség áprilisban tartotta a kétévente megrendezett közgyűlését. "Egy szervezet akkor tartósan életképes, ha maradandó értékű céljai vannak, melyek mellett állhatatosan kitart, de ugyanakkor képes az állandó megújulásra... Fel kell újítanunk, gazdagítanunk kell cserkész foglalkozásainkat, figyelembe véve a modern idők szükségleteit és lehetőségeit. Idősebb és felnőtt cserészeinket olyan foglalkozások felé kell irányítanunk, amelyekkel érett korukban is követhetik a társadalmat szolgáló cserkész eszményképét..."

Az egyes csapatok között szoros az együttműködés még akkor is, amikor sok ezer kilométerre vannak egymástól.

VÁGI TUTAJÚT áll az egyik fénykép alatt. Megtudom, hogy erre a "vági" tutajozásra Sao Paulóban került sor és részt vettek rajta az Argentínában élő gyerekek is. A múlt évben a két állam magyar cserkészei a "Jubileumi Táboron" együtt emlékeztek meg "a magyar cserkész 85., a külföldi magyar cserkész 50. és a Honfoglalás 1100. évfordulójáról... A jubileumi tábor egy idősebbek számára tartott 'Corvina tábor' követte, a magyar műveltség termékeinek szemlélvényeit ismertették meg irodalmi, képzőművészeti és zenei téren..."

A közös programokon résztvettek észak-amerikai csapatok is. A kaliforniaiak és a nyugat-kanadaiak együtt táboroztak, ahol "magyar népszokásokkal ismerkedtek meg... Sikeres volt a már hagyományos New York környéki sportverseny és Kodály-hétvége... A nagybőjt alatt lelki gyakorlatot tartottak a New York-i, clevelandi, torontói és montreali csapatok..."

"Nehéz körülmények között, de szívós kitartással és egyre eredményesebben fejlődik a cserkészlet a Magyarország határain túli magyarlakta vidékeken - olvasom a Cserkésznaplójában. - Minden bizonnyal a legnagyobb kárpát-medencei ifjúsági megmozdulás volt a Szlovákiai Magyar Cserkészszövetség által szervezett nagytábor, amelyen 880 felvidéki, magyarországi, kárpátaljai és erdélyi cserkész vett részt... A Vajdaságban és Kárpátalján is tevékeny cserkészlet folyik... Erdélyben már 96 csapatot tartanak nyilván..."

"Bár az anyaország cserkészszövetsége is sok - többek között anyagi - nehézségekkel küzd, a mozgalom egyre erősebb gyökereket ereszt... Egyre több csapatnak van saját újsága... (A vezetőképzés szempontjából) igen fontosak az olyan kezdeményezések, mint a miskolci kerület által a Bükk erdejében rendezett segédtisztjelöltek tábora és a pécsi kerületi őrvezetőképző tábor... Örömmel tapasztaljuk, hogy egyre sűrűbb az együttműködés a Kárpát-medence több magyar cserkészszövetségével." Ez utóbbiak "Nemcsak saját erejükből rendeznek vezetőképző tanfolyamokat és táborokat, de felhasználják a nagyobb magyar cserkészszövetségek, ezek között a Külföldi Magyar Cserkészszövetség segítségét is"... Úgy érzem, helyénvaló megadni ennek az egyesületnek a címét:

KÜLFÖLDI MAGYAR CSERKÉSZSZÖVETSÉG P.O.Box 68 Garfield, NJ 07026-0068 USA

Köszönet! és további: Jó Munkát!

Bitskey Ella

Elektrodrog

A "HALÁLOSAN KOMOLY" JÁTÉKSZER

Őrsigtyülés tamagocsiyal vagy anélkül

A gyermekek általában szeretik az állatokat. Etetik, sétáltatják, babusgatják őket; játszanak velük s egyben felelősséget vállalnak értük. Ezt kihasználva a japánok kitaláltak egy elektronikus kis szerkezetet, a *tamagocsi*t, melyet rövid idő alatt megismertek az egész világ gyermekei, szülei, tanárai és őrsvezetőik...

Az elektronikus játék *állandó gondozást* igényel: tanul, étkezik, játszani kell vele, ám ha tulajdonosa nem megfelelően gondozza, tönkre megy, elpusztul, úgy is mondhatnánk: meghal. Kis gazdája a *tamagocsi* temetőben "kísérheti utolsó útjára" állatkáját.

Ez a kis elektronikus állat, legyen az csirke, kutya vagy dinoszaurusz, a gyermekek teljes figyelmét leköti. Sehová nem lehet nélküle elmenni, hiszen ha kis gazdája magára hagyja, estére megjelennek feje fölött az aprócska halálfejek, jelezvén, hogy végét járja.

Sajnos, a célon túllőttek a japán kitalálók: a *tamagocsi túlzott felelősséget* ró a gyermekekre. Így *elvonja őket a valós világtól*, a társaiktól, a családjuktól s közösségeiktől, legyen az iskolai vagy akár cserkész közösség.

Élő vagy elektronikus?

Napjainkban a számítógépes játékok és a többi elektronikus játékszer is gondot okoz a szülőknek, tanároknak. Hiszen a többé-kevésbé jó játékok károssá válhatnak, ha az ember képtelenné válik elszakadni tőlük, s ez a társas kapcsolatainak rovására megy. Nos a tamagocsi még nagyobb veszélyt jelent, hiszen mindenhová el kell vinni, s a vele való "halálosan komoly" játékot *nem lehet abbahagyni*.

Bármilyen *élő* állat a gyermekben kifejleszti az egészséges felelősségérzetet valakiért, aki rá van bízva, s a gyermek idejét közel sem köti annyira le, mint ez a kis gépállat. Egy negyedik kislány a következőket mondja a tamagocsiról:

"Szerintem ez a műanyag valami nem hasonlít az igazi állatokra. Csak nyomogatni kell a gombokat, ezzel eteted-itatod. És nem értem miért hajlandó nekem mindenki megmutatni, hogyan hal meg állatkája. Ilyet élő jószággal nem lehet megcsinálni. Én sohasem szerettem volna tamagocsi. Egy ilyen izével kapcsolatban nincsenek emlékeid, mint mondjuk nekem a tengeri malacokkal, vagy másnak a kutyusával. Nem emlékezhetsz arra, ha sétálni voltatok, és nem nézegetheted fényképeit a családi albumokban. Itt minden kiszámítható, nem történik semmi váratlanul. *Nálunk szinte tamagocsi-háború tört ki az osztályban, két pártra szakadtunk*. A tanárnőnk sem szereti ezeket a műtyűroket" (Részlet a Nők Lapjából).

A kislány beszámolójából is egyértelműen kiderül, hogy *közösségromboló hatása* bármely játékszernél nagyobb. A gyermekek közt ellentéteket és vitát szül. A "tamagocsi pártiak" nem egymásra figyelnek, nem együtt játszanak, szórakoznak, hanem minden gyerek figyelme egy valamire irányul, egy gépre, mely életben tartásával *zsarolja* meg őket. Érzelmeket egy olyan valamire pazarolják, mely azokat nem képes viszonzni, a gyerekek mégis sírnak, ha meghal "állatkájuk". Az elgépiesedés és az elszigetelődés minden rossz tulajdonságát magán hordozza ez a kis zsarnok játékszer.

A tanító néni az oka

A tamagocsi állatkák temetéséről az Új Kalász című lapban olvastam a következőket: "Dunaszecskőn egy vállalkozó hozta létre a *tamagocsi temetőt*, ahol a «meghalt» állatkákat kis urnákban helyezik el, s azokat külön urnafülkékben hantolják el. A fal előtt oltárasztal áll, azon "ravatalozzák" fel az urnákat, s a szertartást egy Mikulás jelmezbe öltözött személy végzi, a keresztény temetési liturgiához hasonlóan. A tamagocsi temető fölül nem hiányzik a keresztény

temetők "FELTÁMADUNK" felirata sem. *Ez a temetési história valamennyi ép erkölcsi érzékkel bíró embert megfontolásra készítet.* Ha kicsit körülnézünk, az urnafalon többek között a következő megdöbbentő sírfeliratot olvashatjuk: "A tanító néni az oka" - s a tábla fölött kis csokor virág".

Az alkoholista tamagocsi

A tamagocsi egy divatos örület, a szomorú az, hogy igen káros lehet. Várjuk tehát, hogy örökre eltemessük a tamagocsi-lázat, de addig csak aggódva figyelhetjük és olvashatjuk a tamagocsi örület fejleményeit:

"Pozsony egyik drogellenes központjában ezzel a virtuális játékkal kezelik a szenvedélybetegeket. Lehet, hogy a páciensek leszoknak a drogról, de mi van, ha rászoknak a tamagocsira?

Menhelye is van a tamagocsinak. Megunt, már felesleges állatkájukat a gyerekek elhelyezhetik egy *elfekvőben*.

Nemsokára kijön a piacra az a műmaci, amelyik felnevelve összeereszthető társaival, és megverekednek egymással. Olyan, mintha mű-pitbull lenne.

Több újságban is hirdet *tamagocsi-bébiszitter*, aki amíg a gyerek iskolában vagy különórán van, jó pénzért vállalja a gombok nyomogatását.

Alkoholista tamagocsi is kapható, akinek szinten kell tartani a részegségét és folyton itatni kell. Arról nincs szó, hogy orvoshoz kellene vinni, megnézetni, van-e májzsugora." (Nők Lapja nyomán).

Összegzésül elmondhatjuk, hogy a tamagocsit az elektrodrog egyik fajtájának tartjuk, melyben a drog "állatka" életben maradásáért gyermekeink szabadságának feláldozásával fizetünk.

Papp Eszter cst.

148. sz. Nagyboldogasszony cscs.

HOGYAN TARTSUK MEG A SEGÍTŐTÁRSAKAT?

Ez a cikk eredetileg a Scouter cserkész folyóiratban jelent meg 1998-ban. A cikkben az "önkéntes segítők"-ön a KMCsSz-ben a szülőket, az alkalmilag bekapcsolódó vezetőket, az öregcserkészeket és rovercserkészeket kell értelmeznünk. Ezek hatásos bevonása a csapatparancsnok és vezetőtársainak munkáját megkönnyíthetik. A cikk minden tétele nem jellemző a külföldi magyar cserkészetre, de sok igazság van benne. Szülők, volt csapattagok, egyetemista vagy életútjukon induló vezetők alkalmi bevonása munkánkat nagyon is megkönnyítheti. Ugyanakkor így cserkészletünk sok örömet, élményt is megoszthatjuk. Mert a cserkészmunka, a szolgálat egyben öröm, teljesedés is... ne legyünk önzők, juttassunk ebből másoknak is. L.L.I.

A tökéletes önkéntes segítő, mint a boldogult Teréz Anya, nem vár köszönetet és hosszú távolságot megtesz támogatás nélkül. Mi többiek a távolságot megtesszük egy vezető kézfogása, köszönete vagy egy cserkész mosolya vagy ölelése alapján. De amikor nehéz időket élünk át, akkor azért feltűnik a pihenés vagy visszavonulás gondolata.

Gyűlésekre és aktivitásokra, cserkészletünk munkásai évente könnyen 150-250 órát áldoznak. Egy tipikus ifjúsági csoportvezető havonta tervezésre és gyűlésekre 14-től 25 órát szentel. Tégy ehhez 54 órát a kirándulásokra, szorozd meg ezt 8 vagy 10 hónappal és már a 200-500 óra táján vagyunk. Ez az átlag dedikált önkéntes. Sok cserkészvezető 1.000 órát is betesz évente.

Az önkéntes munkaerő mindig egy nagyon értékes személy volt, és a cserkészlet mindig vonzó volt nekik. Társadalmunk változásai komoly nyomást gyakorolnak az egyénre, nehezítve a rendszeres, önkéntes munka vállalását. A társadalom mozgékony lett és sok önkéntest elvezítettünk, amikor a családnak költöznie kell. Sok kanadai munkásnak a hétvégi utazás mindennapi sorsa lett. A 24 órás szolgáltatások elvárása sok személyt délutáni vagy éjszakai műszakra kényszerített és ez megint kevesebb önkéntest hagyott maga után.

A Cserkészzet viaskodik más szervezetekkel, akik komoly erőfeszítést tesznek az önkéntesek megnyerésére. Az önkéntes koordinátorok komoly személyzetet mozgósítanak. Az önkéntes jelölteket megvendégelik, kitüntetik és általában nagy tisztelettel bánnak velük.

Hogyan tud a cserkészzet ezzel konkurálni és az önkéntes segítőitársait megtartani? Hat tanácsunk van az önkéntes segítőik támogatásának megszerzéséhez és megtartásához.

1, Fogadj el minden felajánlott segítséget, akármilyen idő vagy szolgáltatás határokkal jár. Legtöbb szülő szívesen fuvaroz, segít pénzgyűjtéssel, vagy elmegy kirándulásra segíteni. De nem hajlandók ezt előre elvállalni, mert talán munkájuk az utolsó percben közbeszól (vagy félnek, hogy az egész esemény szervezése a nyakukba szakad). Udvariasan fogadd el a bizonytalan és rövidtávú segítség ajánlatukat. Köszönd meg azt, amit meg tudnak valósítani.

2, Lelkesítsd önkénteseidet, hogy kreatív megoldásokat találjanak a változó munka vagy egyéb követelményekre. A mi csapatunkban az önkéntesek már egy estét sem tudtak áldozni havonta a "Court of Honor" (külön próbák, próbajelvények és elért eredmények csapat előtti kihirdetésének alkalmá) részére. Így azt a havi első gyűlésen tartottuk meg. Az őrsvezetők és rajparancsnokok az őrsi gyűlést havonta egyszer más estén tartották, hogy ezt pótolják. Így az önkéntes munkaerő részt vehetett a "Court of Honor"-on. Minden második kirándulást lerövidítettünk. Szombat reggel indultunk, nem péntek este. Egyik önkéntesünk szombaton késő délután dolgozott, így korán kezdte (reggel hatkor) a kirándulásokat. Másik önkéntes barátom váratlanul többször le kellett, hogy mondja a gyűléseket. Előre kidolgozott terveket, hogy nélküle is meg lehessen tartani a gyűléseket.

3, Tartsd szem előtt az önkénteseidet. Ha önkéntes segítséged elköltözik máshová, vedd a fáradságot és írd egy levelet az új csapatnak bemutatni az önkéntest. Így jobb lehetőség van, hogy nem vesz el.

4, Oszd szét a munkát. Sok kéz, könnyíti a munkát. Önként jelentkező van, csak fel kell kérni. Túlterhelt vezetők, akik a heti gyűlés mellett kirándulásokat és egyéb csapat programokat kell megtervezni és levezessenek, gyorsan kiégnek és távoznak. Ha több önkéntes segítő vonsz be a munkába, akkor vezetőid a fontosabb nevelési munkával foglalkozhatnak. Nálunk a csapatban három vezető volt. Egyikük sem tudott minden cserkész gyűlésen jelen lenni, így minden gyűlésre két önkéntest szerveztünk be, hogy legyenek ott és segítsenek.

5, Önkénteseid segítségét vedd tudomásul. Sokszor nem kell több, mint egy levelezőlap, telefonhívás vagy kézfogás, hogy önkéntesed tovább működjön. A köszönetnyilvánítás a kulcs gondolat. A vezetők az őrsi tagokat megkérhetik a köszönő kártya elkészítésére. Kellő gesztus lehet egy elismerési est az év végén. - Nem kell nagy pénzüsségeket költeni vagy gála esteket rendezni. Kielégítő lehetőség a Cserkész-boltból könyv vagy jelvény ajándékozása.

6, Végül vedd tudomásul, hogy mit ad a cserkészzet a résztvevőknek. Akármilyenek legyenek képességeid vagy státuszod az életben, a cserkészzet lehetőséget ad egyéni kibontakozásra. Minden szinten - csapat, körzet, kerület vagy Szövetség - van lehetőség tudásodból adni és új sikerélményeket szerezni.

A cserkészzet sokat ad. Légy Te is meggyőződve erről és ezt a meggyőződésedet tolmácsolj mások felé is. Lelkesedésed a mozgalomért sokkal több önkéntes segítőitársat fog hozni mint akármilyen egyéb propaganda vagy kitüntetés.

A cserkészzet az emberiség (és a magyarság) fontos iskolája gyermekeknek, fiataloknak és felnőtteknek egyaránt. Oszd meg ezt a lehetőséget barátaiddal.

Ewiers Mihály cserkészvezető
Edmonton, Alberta, Canada

Rossz a világ?

Mit teszel, hogy megváltoztasd?

A cserkészlet mint a serdülőkori ifjúság megtartó ereje az egyházközségben.

Ez az előadás 1997. november 12-én hangzott el Budapesten a Táborkereszt Papi Konvent V. ülésén.

A témáról, amit megkérdezésem nélkül adtak, nem sokat tudok mondani, de mert Arató Laci már régen rájga a fülemet, hogy vegyek részt a Táborkereszt Papi Konvent találkozóján, és mert semmiképp sem akarom azt a benyomást keltetni, hogy nem érdekel a cserkészlet és a cserkész paptestvérek munkája, eljöttem s beszélek arról ami szívemen fekszik. Elnézést kérek tehát, hogy a téma meghirdetése által kiváltott várakozásnak nem tudok megfelelni, főképp mert tapasztalatom azt mutatja, hogy a kérdés nem az, hogy hogyan tartja meg a cserkészlet a serdülő ifjúságot az egyházközségben, hanem az, hogy hogyan fogadja be az egyházközség a cserkészleteket és mit tesz az egyházközség a fiatalok megtartásáért. Meg kell vallanom, hogy ezt a tapasztalatot külföldön szereztem, de kevés magyarországi tapasztalatom is megerősíti ezt. A cserkészlet feladta, véleményem szerint, ezen a téren az, hogy elvezesse a fiatalokat az krisztushívók élő közösségébe.

Ezen kiábrándító bevezetés után engedjétek meg, hogy ismertessem elveimet a **cserkészlet szerepéről a vallásos nevelésben**. Ezeket az elveket évtizedeken keresztül hirdettem és tanítottam a KMCSSZ vezetőképző táboraiban. Úgy érzem, ezek az elvek alapján meg-egyeznek azokkal a gondolatokkal, amelyeket Brückner atya leírt a Táborkereszt 1993. decemberi számában. Én az ezzel kapcsolatos elgondolásaimat 20 évvel azelőtt, 1973-ban közöltem le a külföldi Vezetők Lapjában, amelyet még ma is szerkesztek

A vallásosság és ennek következtében az azt építő vallásos nevelés nem merül ki a vasárnap-i istentiszteletben és a katekizmus megtanulásában, vagy a Biblia ismeretében. Ez mind fontos, szükséges és elengedhetetlen, mint alap. A vallásosság szíve azonban a hit. Az igazi hit pedig ott kezdődik, ahol az élet: valami nagy, feltétel nélküli odaadás, elkötelezettség mindarra, amit Krisztus mondott; mindannak - legalább szándékolt megélése, amit az egyház Krisztussal együtt tanít. "Mit használ, ha valaki azt állítja, hogy van hite, belőle fakadó cselekedetei azonban nincsenek? Üdvözítheti őt a hit? A hit, ha tettek nem származnak belőle, magában halott dolog" (Jak. 2,14-26). Szent János még keményebb: "Aki azt állítja, hogy ismeri Őt, de parancsait nem tartja meg, az hazudik és nincs benne igazság. Aki azt állítja, hogy benne él, annak úgy kell cselekednie, ahogyan ő cselekedett. . . " (1 Ján. 2, 3-6.) Az apostolok Mesterüktől tanulták ezt a szemléletet: "Nem mindenki, aki mondja nekem: Uram, Uram, jut be a mennyek országába, hanem aki teljesíti mennyei Atyám akaratát" (Mt. 7,21).

A cserkészlet természeténél fogva nem hitbuzgalmi egyesület s nem vállalhatja a rábí-zott fiatalok vallási, erkölcsi nevelésének e g é s z feladatát. A vallás-erkölcsi nevelés elsősorban a szülői ház, az egyházak és a hitoktatók feladata. Tekintve azonban, hogy a cserkészlet, főképp a magyar cserkészlet, az "emberebb ember" kialakítását választotta feladatául, a fiatalok vallás-erkölcsi neveléséből is ki kell vennie a részét. Ahol ezt elhanyagol-ják, ott nem cserkészlettel állunk szemben, még akkor sem, ha a vezetők és fiatalok cser-készjelvényt és egyenruhát viselnek.

Mióta hazajöttem, itthon is számos interjúban és előadásban hangsúlyoztam, hogy a hitélet komolyságának szerintem nem a templombajárók száma a legjobb mércéje. Bár elvárható lenne, hogy akik templomba járnak emberségesebb krisztusi emberek legyenek, sajnos ez nincs minden esetben így. Templomba lehet ugyanis nagyon önző okokból is járni. Gondoljunk csak a pénzváltókra, a kereskedőkre, a nyereszkeskedőkre, akiket a múlt vasárnapi evangélium szerint, Jézus Urunk kiűzött a templomból. A hitélet valóságos és mértéke a hétköznapiakban történő Istenhez való hívő odafordulásban, emberszeretetben, megértésben, megbocsátásban, segítőkészségben, igazságosságban, becsületességben, egyszerű emberi tisztességben nyilvánul meg.

Tapasztalatom szerint sok, talán legtöbb mai fiatal, s ez áll a fiatal cserkészvezetőkre is, nem "vallásos", még kevésbé "egyházias" a szó szoros értelmében. Ezt megint csak külföldi tapasztalatom mondatja velem, s ezzel a témával foglalkoztam 1994-ben közvetlen hazaköltözésem előtt egy cikkben a KMCSSZ Vezetők Lapja 81. számában. Elképzelhető azonban hogy a fenti megállapítás itthon sincs messze a tényállástól. Jézus pedig ezekért is meghalt, s nekünk ezekhez is van küldetésünk nemcsak a ministránsainkhoz. Nem is beszélve arról, hogy a ministrálás, amint a templomba járás sem hiteles ismérve a valódi vallásosságnak, Isten és emberszeretetnek.

Ha ezt komolyan vesszük, akkor egyből látjuk mi mindent tehet a cserkészlet a vallásos nevelés terén, ha komolyan veszi a cserkész törvényeket. Sokak számára ez talán minimalizmusnak, "csak" pre-evangélizációnak látszik. Ha az, az sem baj, mert a kegyelem feltételezi a természetet. Szerintem azonban ez evangélizáció, mert Istenhez vezet. Ubi caritas et amor, Deus ibi est.

Időm rövid. Hadd térjek hát rá mondanivalóm második részére. Az egyházközség viszonya a cserkészethez. Sajnos az egyházközség nem mindig azonos a krisztushívők élő közösségével. Szerintem a cserkészlet kiváló lelkipásztori lehetőséget ad a papnak a fiatalokhoz való közeledésre. Ezért jártam én a világot és töltöttem sok-sok hetet cserkész táborban. Ott sokkal megközelíthetőbbek voltak a fiatalok, mint a templomban. Szerintem nektek, mint cserkészpapaknak ezt kellene megértetni a nem cserkészbarát paptestvérekkel, mert problémák vannak ezen a téren.

Ahogy járom az országot, itt is, ott is hallom a fiatal cserkészvezetőktől, hogy az egyházközség helységeibe nem engedik be őket, mert zajosak, vagy mert sokba kerül a villany és a fűtés, vagy mert nem teszik azt, amit a plébános akar, vagy mert nem tartják őket elég katolikusnak vagy vallásosnak, stb... Ja kérem, ha nem engedjük őket magunkhoz szőröstől bőristől, ők sem jönnek hozzánk lelkestől.

Másutt a hittanosokra és ministránsokra húznak cserkészruhát, csak azért, hogy megtartsák őket hittanosnak vagy ministránsnak anélkül, hogy a cserkész szellemet és a cserkészpedagógiát komolyan vennék.

Másutt pedig befogadják a cserkészeket ugyan, de annak megvan az ára: kötelező cserkészmise egyenruhában, mert olyan szépen néz ki, kötelező ministrálás, hittanra járás, stb. Egy ilyen helyzetben szenvedő kamasz így fejezte ki érzelmeit: A pap megvett bennünket, úgy érzem magam, mint egy.... Ne essék félreértés, nem vagyok a cserkészmise, ministrálás, és hittan ellen. Sőt! Csak azt nem hiszem, hogy a cserkészotthon adással való zsarolás célravezető a hitre való nevelésben. Adja Isten, hogy ezek és hasonló esetek Magyarországon kivétel számba menjenek.

Ezzel eljutottam mondanivalóm harmadik, végső részéhez: A papok viszonya a fiatalokhoz. Brückner atya a már említett cikkében sok okosat és megszívlelendőt mondott ezzel a kérdéssel kapcsolatban. Azt nem akarom megismételni. Csak egy dolgot szeretnék hangsúlyozni: Meg kell tanulnunk azt a nyelvet, amelyet a fiatalok megértenek, olyan szavakat kell használnunk, amelyek Krisztus örömhírét beviszik a szívükbe. Ma sokat beszélnek az igehirdetés inkultúrációjáról. Ez a Szentatya által meghirdetett új evangélizáció titka. Krisztus örömhírét kell hirdetnünk a post-modern világban. A fiatalok is egy ilyen világban élnek, sőt ők ebbe születtek bele. Nem tudunk velük beszélni ha az általunk használt vallásos nyelvezet teljesen idegen számukra. Csak ha saját Isten-élményünket és Isten-felfogásunkat értelmesen tudjuk megfogalmazni, mondhatunk nekik olyat, ami számukra is értelmesnek tűnik. Egy olyan világban, ahol a gyermekek az u.n. vallásos szavakat a káromkodás kontextusában hallják először, a kegyes szavak és jámbor klisék ideje elmúlt. A közös emberi élményekben való osztozkodás, amelynek kiváltságos tere a cserkész tábor és kirándulás, az emberközelség teszi lehetővé a lelkipásztor számára, hogy megtalálja és hirdesse azt az Igét, aki értünk emberré lett.

Ádám János S.J.
(Táborkereszt, 1998. április)

Életes számok

A Központi Statisztikai Hivatal 1995-ös, úgynevezett kisépszámlálási adatai szerint fogy a magyar. Ha ez a folyamat megállíthatatlanul halad tovább, akkor hamarosan tíz millió alá csökken a magyar lakosság száma az országban. Eközben az utóbbi években az országba befelé, mint inkább kifelé irányul a nem magyar nemzetiségűek száma.

A már citált felmérés ugyanakkor örömdetesnek tartja, hogy növekedett az iskolázottság színvonala, és kedvezőbbé vált a lakáshelyzet is.

Mindemellett a számok átlagot, nem pedig sorsokat mutatnak és takarnak. A legutóbbi adatok szerint egészen pontosan tíz millió kétszázötvenöt ezren vagyunk.

1990-ben még tíz millió háromszázhetvenöt ezren voltunk, azaz fogyunk. Ennek ellenére ez a fogyás mégsem teljesen valós. Az úgynevezett Ratkó-unokák most léptek be a szülő-képes korba, de hogy a tőlük várható gyermekek még nem születtek meg, az elsősorban a jelenlegi gazdasági helyzetnek köszönhető.

De más okok is közrejátszanak a jelenlegi negatívnak tűnő képben. Elsősorban például az, hogy jelentősen kitolódott az egzisztencia alapítás kora. Ilyen szempontból lassan már ott tartunk, hogy harminc év körül érik el a fiatalok azt az időt, amikor egzisztenciálisan felnőttek tekinthetők. Gyorsíthatta volna persze ezt az a bevezetett szociál-politikai intézkedés, amely a lakásvásárláshoz a gyermekek számának növekedésével arányos szociálpolitikai kedvezményt ad. Ennek ellenére a fiatalok nagyon óvatossá és inkább kívánnak.

Mindemellett azt is figyelembe kell venni, hogy egy meglehetősen népes korosztály lépett most szülőképes korba, s az ő gyermekeik hiányoznak még ebből a statisztikából. Ez persze azt feltételezi, hogy a mostani tragikusnak tűnő adat néhány év múlva a szebbik arcát mutatja majd, de ez korántsem biztos, mert a restriktív politika és gazdasági szituáció nem ad nagy kedvet a szülésekhez, így a születések számának növekedéséhez sem.

Előreszaladtunk egy kicsit, hiszen normális, illetve átlagos esetben a gyermekek születését házasságkötés előzi meg, de a felmérés szerint a házassági kedv és szándék is csökkent az elmúlt időben. Mindez pedig a kilátástalan lakáshelyzettel függ össze. Tán éppen ez lehet az oka annak is, hogy a fiatalok egyre többen, egyre nagyobb számban hosszabbítják meg diákéveiket úgy, hogy a felsőoktatási intézményekben, egyetemeken, főiskolákon sokszor hat-hét évet is eltöltenek, újabb és újabb szakokat vesznek fel, mert úgy vélik: a diákélet, az egyetemista- vagy főiskolás státusz még mindig sokkal biztatóbb, mint egy nagyon bizonytalan helyzet a kilátástalan munkaerőpiacon.

Az emlegetett statisztika kedvezőbb képet mutat a lakáshelyzet esetében is. Eszerint majd száz ezerrel több lakás volt 1995-ben az országban, mint öt évvel korábban, s ebből arra következtet, hogy a családok helyzete is kedvezőbb lett. Azaz, több helyiség, több szoba jut egy-egy családra most, mint akkor. Ám ezek a számok is csak az átlagot tükrözik. Mindezek ellenére nagyon sok fiatal várja egyre reménytelenebbül a jövőt.

A lakások építése leállt, illetve teljesen visszaesett, a bérlakásokban az idősebbek laknak, ami nemzedéki egyenlőtlenséggel jár. Ma a fiataloknak lakáshoz jutni rendkívül nagy befektetés; önerőből szinte képtelenség megoldani. Talán ez is oka annak, hogy a rendszerint és rendszeresen készülő optimista-pesszimista nemzetmutatók tekintetében kies hazánk hátul kullog. Ennek ellenére, hogy az iskolázottsági szint valóban nő, a tehetségtelenek vagy kevésbé szerencsések leszakadása megindult. A munkaerő felesleg egy részét jelenleg felszívja a felsőoktatás, akik majd az iskolapadból kikerülve szaporítják azoknak a táborát, akik most nélkülük vannak kevesebben.

Születés, házasság, lakás, tanulmányok, egy élet alapjai és meghatározói. Végül is fogyunk, és egyre rosszabbul érezzük magunkat. Egyre betegebb a lelkünk.

Komondi Gábor

A rossz terjedésének oka a jók gyávasága!

Benedek László

1936. március 16 - 1998. március 17.

Mi Atyánk, ma ölelésre nyúljon két karod, mert különös vendéget hívtál magadhoz a mennybe. Te ismerted őt a legjobban, mégis hadd ismételjem: Egész földi életében azért küzdött, hogy jöjjön el a Te országod. Ezt hirdette szószeokról meghitt közösségében, ezt a fiataloknak az erdőben a feléd kuszó zászló alatt, vagy kiejtésüket javítva a magyar órán. És mindenek előtt ezt hirdette példájával saját gyermekeinek, majd unokáinak és emelt fővel a barátainak. Alázatosan elfogadta a Te akaratodat, tudta, hogy ez minden emberi vágy és kívánság felett áll. A Te akaratod volt, hogy Argentínában élte 62 évének legnagyobb részét és Te támogattad őt, hogy mindvégig megőrizze és ápolja magyarságát, mert szerette. A mindennapi kenyérért becsületesen megküzdött. Fiatalon, hatalmas kohók karbantartását, majd később bonyolult kapcsolótáblák szerkesztését bíztad rá. Utóbbi években megnehezítetted a sorsát. Perú kietlen sziklái között tette jóvá munkaadójának hírnevét. Válasza, mint előbb is: legyen meg a Te akaratod...

Gyarló emberek vagyunk: ezt is Atyám Te tudod a legjobban. Vétkeink bocsánatát Tőled kérjük és Tőled kapjuk. Mi emberek, nem látunk egymás lelkébe és nem is vagyunk arra hivatva. Azonban engedd szétkürtölnöm, hogy országod újabb lakójának egész lényéből, szeméből és minden szavából áradt a büntelenség és sugárzott a tisztaság. Kisértésbe vitted? Uram, Téged is megkisértettek. Te tanítottad meg, hogyan kell a kisértésnek ellenállni, és jó tanítványod volt. Megszabadult a gonosztól, mert abban az országban élt, és él amely a Tied.

Budapesten, 1946. március 16.-án született és Buenos Airesben hunyt el egy nappal 62. születésnapja után, 1998. március 17.-én. Szüleivel járta végig a kivándorlás göröngyös útját és a lágerket. Azután ő is a General Lafitten lépte át az Egyenlítőt és átélte az emigrációs "hotel" nehéz körülményeit. Humora és leleményessége nemcsak saját magának, hanem környezetének is enyhítette helyzetét. Édesapjának komoly tudománya hamarosan lehetővé tette, hogy a család Villa del Parquen szerény házba költözzön. Cala ott folytatta tanulmányait. Érdemes megjegyezni, hogy szigorlatokkal soha el nem maradt, azokat pontosan megfelelő időben és jól végezte. Már fiatalon résztvett minden építő magyar munkában. Cerritónak a már nem létező falai regényeket mesélhettének ügyességéről. Szívügye volt a Zrínyi Ifjusági Kör, kezdetben mint tanulója. Pontos jegyzeteivel Máter Juhásznak komoly segítséget jelentett. Az évek folyamán mint "tanár" mint nevelő, szerepével folytatta, amit diákként kezdett. Mérnöki végzettséget a Gurmendi gyárban a karbantartás vezetője volt, majd az AEG számára tervezett magasfeszültségű és különleges kapcsolótáblákat. A kevesek közé tartozott, akiknek a cserkészlet életformát jelent. Olyanannyira, hogy Entre Riosban bukkant magához méltó magyar hitvesére, aki két gyermekének anyja lesz, mikor táborhelyet keresett a cserkészlet számára. Erkölcsei életét keményen megalapozott Istenhit és tíz cserkésztorvény betartása jellemezte. Cserkész volt az egyetemen, a gyárban, a családban, a mindennapi élet összes mozzanatában. Világhíresek voltak a Cala bá vezette segédtsízt képző táborok. Fia írta, de ő már sajnos nem olvashatta: "Sok vezetőképző táboron vettem részt, szinte mindig más más parancsnokkal. De azt, hogy követeljen is az ember, és egyszerre legyen következetes és emberséges, ezt te tudtad mindenkinél jobban csinálni!...Azt meg leginkább mi tudjuk, akik veled laktunk, hogy ugyanez a szürke hétköznapiokon is megvolt."

A Ref. Egyház gyülekezeti házában ravatalozták fel a kolónia általános részvétele mellett. Korporsója mellett elhangzott beszédek közül Papp Jenő Hungária elnök meghatározó beszéde cserkész-társáról és a körülükben tartózkodó dr. Csiha Kálmán erdélyi püspök búcsúztatója emlékezetes marad nemcsak a család, de a gyászoló kolónia jelenlévő tagjainak is.

Végül álljon itt leányának meghatározó búcsúszavai: "Papi! Milyen nagy úr marad itt...annyit tanítottál, annyit nyújtottál nekünk...Olyan hihetetlen jó apa voltál, és milyen nagyapa! Mindig mellettünk álltál, mindig egy mosollyal, mindig csak előre, mindig meghallgattál, mindig tudtál egy megnyugtató szót mondani, mindig rávilágítottál a lényegre. Veled az ember olyan tisztán látta az életet, hited, elveid, munkád, szereteted döbbenetes volt! Papi köszönünk neked mindent! Azt kívánom, hogy nagyobb legyen most az öröm, azért, amit kaptunk és tanultunk tőled, mint az a szomorúság amit elmeneteled okozott. Mikor Lászlótól búcsúztál novemberben, utolsó szavaid ezek voltak: Szeres-sétek nagyon egymást!"

Lomniczy József.

Teszár Jóska emlékére

Teszár Jóska (József) sokaknak Jóska bá, öreg barátom, cserkésztestvér és mert Tomi fiának a bérma-keresztapja is vagyok, így hát komám is.

71 éves korában itt hagyta a földi életet és bennünket. Megdöbbsentett Robi fiának a telefonhívása, hogy április 6-án utolsót dobant édesapjának szíve. Nagy hús-vér szíve volt Jóskának. Kész volt ott lenni, indulni és tenni, ha a cserkészetéről volt szó. Életében mindent megpróbált, élni akart, mert hitt abban, hogy tud másokon segíteni. Sokoldalú, szókimondó, fáradságot nem ismerő embernek ismertem meg még abból, az időből amikor itt New Brunswickon, New Jersey államban az Egyesült Államokban azon mesterkedtünk, hogy hogyan lehet "Fából vaskarikát" csinálni. Teszárék Kanadából régi cserkész múlttal, ha jól emlékszem 1961-ben telepedtek át az Egyesült Államokba és máris megszületett a Teszár-Szőke-Fehér-Vazul és még sokan mások mozgatta cserkész tevékenység. Tulajdonképpen a Teszár családban a feleség, Erzsi volt a motor. Igen sok esetben az ő ajánlatára születtek meg az ötletek és lendültünk bele sok éven át az éjféléken is túlmenő gyakorlati kivitelezésekbe. Emlékszem, igen nehéz idők voltak azok az évek nekünk akik tenni akartunk, de az anyagi feltétel igen kevés volt hozzá. Volt cserkészlet, nem volt megfelelő csapatotthon. P. Végvári Vazul Ferences rendi pap volt a csapatok parancsnoka éppen, hogy csak "teng-leng" helyzet volt a két csapat életében. Végre 1965-ben megszületett New Brunswickon, a Plum Streeten a Teleki Pál Cserkészház és Múzeum. Hosszú estéken át én alkudoztam az akkori tulajdonossal Ft. Tanchák Ukrán Görög Katolikus plébánossal, mindegyikünk azt szerette volna, hogy a kecske is jóllakjék, de káposzta is megmaradjon. Teszár Jóska ott volt mindenütt. Sok időt szentelt rá, hogy mindent beszerezzen a csapatok felszereléséhez. Nekem régi hibám az, hogy nem nézhettem, hogy hiányos egyenruhában jelentek meg cserkészeink bárhol. Jóska egyetértett velem. Ment és beszerezte a ruházati kellékeket, sok sok fajta jelvények elkészíttetése szinte mániája volt. Jóska igen szerette családját is. Mindent megtett, hogy fiai részei lehessenek a magyarságot mentő cserkészletnek. Ő maga jött vállalta, az emberi szemmel szinte lehetetlennek ítéltető helyzeteket. Viszontagságos csapat és körzeti szinten vállalta a szakács szerepét és még volt rá ideje, hogy meghallgassa az én mindenféle bajaimat is, miután a tábor végére elcsendesedett. Vállalta Ő a "Felcser" szerepét is, kenegette és vigasztalta a mérges növények miatt sebekkel, viszkedtséggel küzködő fiukat, leányokat. Láttam, hogy örült a szíve, hogy kezdetben igen bátortalan, hízásra hajlamos, éppen ezért más fiúk gúnyos megjegyzéseinek kitéve, Tomi fiának több és több megbízást adtam, búzdítottam. A csapatoknál akkor én vittem a gyakorlati kiképző szerepét mint csapatparancsnok helyettes. Tomi jól vette a kanyart, begerjedt és híres regős vezető lett belőle. Emberi szemmel nézve kár, hogy az Úristen igen fiatalon Őt is magához szólította. Elment rövidesen utána édesanyja, a szeretett cserkészszövetségi, igen talpraesett tisztviselő is. Jóska és én az utolsó időkig összetartottunk, mentem segítetttem egy szavába került, hiszen jó volt a tudat, hogy van egy igaz jóbarát a kiszámíthatatlan és néha durván érthetetlen mindennapi életünkben. Jóska, azóta is mindennap fohászkodom az Úristenhez adjon Neked örök boldogságot, békés megnyugvást odaát, ahová én is készülök és jövök. A Te munkád tanítói tehetséged helyben és a fillmorei nyári iskolában, ajándékaid a Teleki Pál cserkészház és Múzeumnak nem múlnak el, és neved örökre fennmarad. Adjon Isten örök békét és megnyugvást. Sok jót tettél őszinte szeretetedből és hiszek benne, hogy emberi tévedéseidet az Úristen megbocsátotta. Isten veled.

Fehér Gyula

